

FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA
 Concesión 1605

Semanario lituano apolítico.
 Redacción y Administración
 Imprenta Val Gómez 2719
 U. T. 47, Cuyo 7354

Dirección postal: Casilla de
 Correo 303.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

“La Voz de los Lituanos en Argentina”

MET. VI. BUENOS AIRES, ŠEŠTADIENIS SEPTIEMBRE — RUGSĖJO 22 d. 1934 M. NUM. 212

Nepartinis darbo žmonių savaitraštis, organas draugijos „Lietuva“

Atskiras numeris 10 cent
PRENUMERATA: Visoj Pietų ir Šiaurės Amerikoje metams 4 pesai, pusei met. 2 p.
 Lietuvoje ir kitose Europos valstybėse metams 6 pesai, pusei met. 3 pesai, Raštus ir prenumeratas siųsti adresu: Casilla de Correo 303, Bs. As.

ASMENISKAI KREIPTIS:
 Dean Funes 713, Bs. Aires.

Sovietų Rusija oficialiai įstojo į Tautų Sąjungą

Šiaurės jūroje guli 104 nuskendę laivai

Sovietų radio praneša, kad Sovietų narų organizacija sudarė nu skendusį šiaurės jūroje laivų žemėlapi. Einant žinomais daviniais šiaurės jūroje guli 104 nuskendę laivai. Dauguma jų nuskendo pasaulinio karo metu. Šis žemėlapis palengvins laivų iškelimo bendrovėms sunkiame darbe, nes ne maža laiko sugaištama, kol nusta toma tikrai nuskendusio laivo vieta.

40 kilometrų plote benzino gaisras

Rugpjūčio 10 d. Rumunijoje ties stotimi Recea sisidūrė benzino transporto traukiniai. Visi vagonai su garvežiais nuėjo nuo bėgių. Išsiliejus benzinui, nelaimės vietoje kilo didelis gaisras ir benzino tankai sprogo. Ugnis išsiplėtė 40 kilometrų plote. Del didelio karščio negalima buvo prie kato strofos vietos prisitarti. Aukų skaičius visai nežinomas, tik spėjama, kad visas traukinių personalas buvo liepsnose.

Elgeta, palikęs 62.000 dol turto

New Yorke mirė elgeta, kuri paliko 62.000 dol. turto. Ji visą amžių elgetavo ir mirė neseniai nu sinuodijusi duona. Duoneliada ma viename restorane ji užtikino didelį gabalėlį duonos ir suvalgė. Duona, pasirodo, buvo užnuodyta, nes vienas vyriškis, norėdamas nusinuodyti, ją atsinešęs ir valgęs, palikdamas ant stalo nedidelius gabalėlius. Šykštuolė senė su valgius tuos trupinius tuč tuojau mirė.

Nepagydomus ligonius siųs į aną pasaulį

Anglų spauda praneša, kad greitai laiku bus į parlamentą įneštas įstatymo projektas, kurio gydytojams norima suteikti teisę numarinti žmones, jeigu jie serga nepagydomomis, teikiančiomis daug skausmo, ligomis. Šis įstatymas silpnapročiams ir idijotams nebus taikomas. Bet ir viršminėti ligoniai bus siunčiami į aną pasaulį tik jiems patiems sutikus. Apie šio įstatymo reikalingumą jau seniai kalbama žymiausių anglų gydytojų ir juristų sluoksniuose.

—Berlyno gatvė Ottostrasse pavadinta Norkusstrasse, paminėjimui toj gatvėj žuvusio hitlerininko, 17 m. amžiaus Herberto Norkaus.

LENKIJA SULAUŽE TARPTAUTINIUS PASIŽADĖJIMUS

PRANCŪZIJA SUSIRŪPINO DEL NAUJOS LENKIJOS POLITIKOS.— PLATI TELEGRAMA APIE LIETUVOS POLITIKĄ.— PYKSTA FABRIKANTAI.

Tautų Sąjungos konferencijoj Zenevoj Lenkijos užsienių reikalų ministeris pulk. Juozas Beckas, š. mėn. 13 d. savo deklaracija nuste bino visą pasaulį. Jis pareiškė, kad Lenkija anuliuoja, nepripa žįsta ir atsiskako toliau pildyt savo pasižadėjimus duotus T. Sąjungai ir Aukštajam Hagos Tribu nolui del Lenkijos mažumų teisių gerbimo. Beckas pareiškė, kad ateityje Lenkija nekreips jokio dėmėsio į Anglijos, Prancūzijos, Tautų Sąjungos bei Hagos Tribu nolo konferenciją ir su Lenkijos tautinėmis mažumomis elgsis taip kaip Lenkijai patinka.

Šis pareiškimas nustebino visų šalių atstovus, išskiriant hitleri ninkus, kadangi lenkų delegacijos narys painformavo Associated Press spaudos agentūrą, kad ši Lenkijos politika nekreipiama prieš vokiečių mažumą Lenkijoje. Iš to daroma išvada, kad Lenkija atsisakė pildyt savo tarptautinius pasižadėjimus, slapta susitarusi su Vokietija, su kuria ji derina savo politines gaires.

Kaip žinome, užgrobusi Galiciją, ukrainiškas ir lietuviškas žemes Lenkija tik del to jas išlaikė kad pasižadėjo Tautų Sąjungai gerbt tų tautų interesus, o Ukrainai suteikt autonomiją už 10 metų. Tas laikas jau praėjo, bet ukrainiečiai au'onomijos negavo. Vilniaus klausimu lenkai pralošdavo ne tik Tautų Sąjungoj, bet ir Aukštajam Tribunalu. Dabar su sir'šusi su kruvinu hitlerizmu Lenkija jaučiasi pakankamai stipri tat ir pasiūšaušėjo prieš visą pasaulį. Teisėtai lenkai negalėjo le galizuot Vilnijos ir Galicijos pasi laikymo, tat sutrempė visus savo tarptautinius pasižadėjimus bei priesaikas ir pareiškė, kad pasaulis tenesik'ša į Lenkijos vidaus reikalus. Žodžiu, svetimomis rankomis Lenkija prisigraibė kaštonų iš žarijų, dabar pati tuos kaštonus valgo, o juos graibiusiems rankoms pataria nurimt. Nei tautinių mažumų nusiskundimu, nei

jokių tarptautinių įstaigų pamokslų Lenkija daugiau nepaisys — pareškė p. Beckas.

Sulaužydama tarptautinius pasižadėjimus Lenkija metė pirštine visam pasauliui: jei norit — kariaukit, bet į mūsų reikalus nesi kiškiet! Į tautinių mažumų nusiskundimus tarptautinėms įstai goms Lenkija nekreips jokio dėmėsio, lygiai ignoruos Taut. Sąjungos jai daromus „priekaištus“ o jei panorės tai ir iš Tautų Sąjungos pasitrauks, kaip tai padarė jos nauja sąjungininkė - hitleriška Vokietija.

Šiam Lenkijos žygy reiškiatis jos nuožmaus imperializmo užsi mojimai ir galutino tautinių mažumų sunaikinimo pastangos. Bet ar tik nesprogs per daug besipū dama...

Paryžiaus spauda smerkia Lenkijos elgesį, del to, kad prasiskolinusi Prancūzijai Lenkija atsuko nugarą ir susidėjo su teroristiniiais hitlerininkais. Paryžiuj tvirtinama, kad Lenkijos veidmainin gumas pražudys ją pačią, nes jos nauja sąjungininkė Vokietija sprogs savo viduj, alkanoms darbininkų minioms sujodus.

Prancūzų spauda sako, kad penkioliką metų g'obota Lenkija su vaidino Judos rolę, o del to sunku atspēt kur link pakreips savo politines gaires Rumunija ir kitos, taip gausiai remtos mažosios ententės valstybės. Pati Prancūzija, taip ilgai skeptišškai žiūrėjusi į Rusiją, šiandien savo ir visos Europos taikią ateitį mato susibičiu levime su Sov'etiais. Spėjama, kad greitai laiku sprogs diplomatinių dujų pūslės Europoje, kurių spro gijma paseks savo baisumu pasaulyje neregėtos žmonių skerdynės.

„La Prensa“ 13 - IX - 34 patal pinio oficial'ę telegramą iš Kauno „United“ ir savo atstovo Johanes Leo, kurioje sakoma, kad tą dieną pasirašyta Tautų Sąjungoje sutartis tarp Lietuvos, Latvijos ir

Estijos yra išdava dar vasario mė nesų pradėtų derybų tarp šių Pa baltijo valstybių, kuri galutinai buvo rubrikuota Rygoj pereitą rugp. mėn. apie ką jau plačiau ra šeme.

Vilniaus klausimas sutartyje ne figuruoja, nes tam ypatingai prie šinosi lenkų draugė Estija, vienok Lietuva nepripažįsta dabartinių rubežių su Lenkija ir teisingai rei kalauja Vilniaus gražinimo. Lietuva nepradeda su Lenkija ofocia lių diplomatinių, konsuliariųjų, te legrafo, pašto susisiekimų, kol ne bus gražntas Vilnius. Hagos teis mas pateisino Lietuvos pasielgi mą nukėlime geležinkelio bėgių, jungusių Lietuvą su Lenkija. Vilniaus klausimas gali būt sprend žiamas ties'oginiai Lietuvos su Lenkija.

Klaipėdos klausimas sutartyje taipgi neliečiamas, vienok Klaipė da bandoma atlietuvint, nes nuo Lietuvos ją atėmė vokiečiai vokie tino 700 metų.

Prancūzija ir Rusija stengiasi, kad Lietuva, Latvija ir Estija pri sidėtų prie Rytų Lokarno, tuo tiks lu ir Lenkija ieško gerų santykių su Lietuva. Prystoro kelionės į Kauną ir t. t., nors yra įtempti mas del neišspręsto Vilniaus klau simo.

Toliau minėtas dienraštis rašo, kad Voldemaro pučą pavyko sustabdyti prezidento Smetonos au toritetu, vienok Tubelio kabine tas buvo pakeistas, į kurį įėjo ga bus 38 metų diplomatas Stasys Lo zoraitis, kaip U. R. ministeris ir visas partijas perėjęs, dabar karš tas tautininkas baronas Stasys Šilingas, V. R. ministeris, kurie atsi stojo priešaky įtemptų vidaus ir užsienio problemų ir šalis valdoma ne konstitucinės valdžios, bet nuolatinio karo stovio įstatymu.

—J. V. vyriausybė, pradėjusi tyrinēt amunicijos fabrikantų šmu gelį, sukėlė didžiausią triukšmą visame pasaulyje. Ypatingai susi jaudino Pierre Dupont, keliolikos amunicijos fabrikų savininkas.

Fašistai užpuolė redakciją

Buenos Aires vokiečių dienraš tis „Argentinisches Tageblatt“ dažnai pakritikuoja vietinį fašis tų dienraštį „Deutsche La Plata Zeitung“, o taipgi parašo apie Hitlerio banditizmą. Pereitą sa vaičė hitlerininkai įsiveržė į „A. T.“ redakciją ir pašeiminkavę keles minutes padarė kelis tūks tančius pežų nuostolio.

TRUMPAI IŠ VISUR

—Jugoslavijoj nuteistas buvęs V. R. ministeris Ivan Mernar ir dar 7 asmenys, kesinęsi nuverstį dabartinę valdžią.

—„Cleveland“ laivo kapitonas kaltinamas nerangume „Morro Castle“ skenduolius gelbstint. Itar iama, kad „Morro Castle“ buvo padegtas ne žaibo, bet piktos va lios žmonių.

—J. V. eina kruvina kova tarp streikuojančių audėjų ir streik laužių. Keliuose miestuose įsima išius policijai įvyko susišaudymai. Amerikos audyklose dirba tūks tačiai lietuvių, kurių didžiuma ko voja streikuojančių darbininkų ei lėse.

—Kongresų ir konferencijų karštligėje neatsilieka ir nudistai. Londono Fri'n Parke šimtai visiš kai nuogu vyrų ir moterų posė džiavo ir nutarė, kad nudizme nėra tos veidma'nybės, kuria pagrįs ta daugelis kitų kongresų.

—Pasireiškė naujas anglų valiū tos kurso kritimas.

Išžudyta 46 rusai

Sulig Maskvos pranešimų, pas tarų kelių mėnesių bėgyje Tolimų Rytų geležinkelio linijos ribose iš žudyta 46 Sovietų piliečiai ir 102 sužeista. Sovietų valdininkai sako kad tą darbą atlieka japonai var todami terorą priversti Sovietus parduoti japonams savo geležin kelį.

ATEIKIT VISI KAIP VIENAS Į
 Draugijos „Susivienijimas“ 20 metų sukaktuves paminėti

DIDELI VAKARA

Lietuvių Namų Prezidento Antano Smetonos salėje, Av. Montes de Oca 320, Buenos Aires. Šeštadienį, rugsėjo 22 dieną. Suvaidsins penkių veiksmų tragediją „BROLŽUDIS“

Po vaidinimų, p. Rymavičiaus vedamas choras padainuos keletą lietuviškų dainelių. Šokiams grieš puikus lietuvių orkestras. Pradžia 8 valandą vakaro, pabaiga 4 valandą ryto. Bilietai vyrams 1 pezas, ponioms ir panelėms 50 centavų.

RUGSĖJO 23 DIENĄ SEKMADENĮ
 salione „JOSE VERDI“

G — vė **ALMIRANTE BROWN 736**
 Draugija „Lietuva rengia didelį ŠOKIŲ POPIETĮ

Šokiams grieš orkestras „Lyra“. Bilietai visiems \$ 0.70. Rū bū apsauga veltui.

PASTABA: Del blogo oro popietis neatidedamas. Pradžia 15 valandą, pabaiga 20 valandą.

Kaip visuomet draugijos „Lietuva“ parengimuose bus daug svečių, gera muzika ir pavyzdinga tvarka. Patys ateikit ir kitus atsiveskit. Bus linksma praleisti laikas tarp savųjų.

LIETUVIŲ CENTRUI RŪMŲ STATYMAS YRA ĮVYKDOMA REALYBĖ

Mūsų kolonijoj yra didelių optimistų, kurie neabejoja, kad L. C. Rūmai bus pastatyti, — nesvarbu, per metus, dvejus, trejus ar daugiau, bet bus pastatyti. Jie žino, kad tai dalykas yra nelengvas, bet įvykdomas. Ir yra žmonių kurie užsidegę kaip degtukas — jei per mėnesį, kitą rūmų statymas nebus pradėtas, tai mano, kad niekas jau nebeįsis ir visai pesimistiškai nusiteikia. Tenka pastebėti, kad tie žmonės nenori rimtai pagalvoti ir dalyką rimtai apsvarstyti.

Paskiau yra žmonių — rūmų statymo priešų. Tas darbas jiems yra baisus, nes susicentralizavus tuose rūmucse lietuvių kultūriniam veikimui lietuvių tarpe kilis apšvieta, susipratimas, tampresnis bendradarbiavimas, kaip kultūrinėji taip ir savišalpinėji plotmėj ir savaimė iš lietuvių tarpo noromis nenoromis turės pranykti išnaudojami ir apaštalai. Trumpiau sakant, priešai yra tik tie žmonės, kuriems naudingas yra žmonių tamsumas, nesupratimas, kad juos geriau išnaudojus. Jie jau dabar pakėlė savo galvas, matant sau pavojų, ieško įvairius būdus provokuoti tą patį darbą ir prie darbo prisidedančius žmones. Bet kolonija tinkamai įvertins jų pragaištingus lietuviams darbus.

Turiu pastebėti, kad nemažai yra žmonių, kurie sako: „Gerai, su tinku su ideja, su užsimojimu, pasitikiu tiems žmonėms, kurie apsiėmė tą darbą vykdyti, matau jų pasiaukojimą, sutinku su viskuo, prisidėčiau ir aš pats pezu-kitu, gal ir dešimčia; bet, gerbiemieji, tam darbui jog reikalinga daug ir daug tūkstančių pezu, — o iš kur juos paimsit? Kol reikalinga su ma bus surinkta tai mes visai pasensim, numirsim nepamatę tų rūmų. Aš prisidedu, nesigailiu pezu geram ir prakilnam darbui, bet nurodykit, kaip tas gali būti įvykdyta bent per 3 - 4 metus, jei ne greičiau.“

Labai ir labai teisingai galvoja tie žmonės. Tik iš tų žmonių galima laukti paramos ir didelių pasiaukojimų, kurie stengiasi visus dalykus perkošti per protą ir atskirti fantaziją nuo realaus dalyko. Tik tie žmonės pagarbos verti, kurie vadovaujasi realybe — ir Lietuvių Centru Rūmų pastatymas bus ne kitų, o tik šių žmonių nuopelnas: kas darbu, kas pezu, kas patarimu, kas nurodymu...

Dabar pažiūrėkime į tuos faktus, kurie sako, kad tai yra įvykdoma realybe. Tiesa, Lietuvoje to kis sumanymas būtų daug sunkiau įvykdyti negu čia. Čia yra didesnis kapitalų judėjimas, pritaikymas prie gyvenimo formų ir aplinkybių, todėl tą sumanymą čia yra daug lengviau realizuoti ir tam yra begalė visokių būdų. Kam teko su statyba susidurti, tas puikiai juos žino. Neminint iš tiesų jų eilę, suminėsiu tik keletą dažniausia praktikoje vartojamų būdų. Būna, kad statybos kompanijos pastato namus ant savo žemės ir duoda išsimokėjimui per 80 - 100 mėnesių. Reiškia, gyvenotojas moka sumą, kuri šiek tiek būna didesnė už pačią nuomą ir tokiu būdu nuomos formoje mokant per 7 - 8 metus palieka tų namų ir tų sklypų savininkais. Ki-

tas labai dažnai vartojamas būdas — nuperka žemės sklypą ir su lig patiekto plano paveda statybos kompanijai arba konstruktoriui pastatyti išsimokėtinai irgi dažniausia būna per 80 - 100 mėnesių. Bet šiuo atveju kompanija stato tik tuomet, jei savininkas jau turi žemės nuosavybės dokumentus, kitaip nėra jokių kalbų, nes kitaip gali savininkas kompaniją „apstatyti“.

Trečias, irgi gana plačiai vartojamas būdas — nuperkamas žemės sklypas ir ipotekuojamas. Ipoteka svyruoja tarp 60 ir 80% sklypo vertės. Už gautus pinigus jau statomas namas. Ipoteką galima užtraukti ilgiems metams, bet ne reikia užmiršti, kad ji ir brangiai kainuoja.

Kaip buvo sakyta, yra begalė ir kitų būdų, bet jie užsibrėžtam tikslui būtų nepraktiški, arba neprieinami. Nežiūrint to viso, koks būdas būtų patogiausia pavartoti dabar spręsti dar peranksti, nes tai priklausys, kiek pinigų bus pirmai pradžia.

Kaip ten bebūtų, bet mano manymu, pirmutinė ir pagrindinė sąlyga — įsigyti nuosavą sklypą, tikriaus pasakius du, nes vieno tokiems rūmams bus per maža.

O kiek galėtų sklypas su rūmais kainuoti? Į tai kol kas negalima atsakyti nei tikrai, nei apytikriai. Priklausys nuo vietos, kurioj bus nusitarta rūmus statyti, taip kad rimtai sprendžiant vien sklypai gali kainuoti nuo 4.000 iki 30.000 pezu. Kiek patys rūmai su numatytais patalpomis kainuotų — tiksliai irgi negalima pasakyti, kol nėra pagamintų planų, bet galima pasakyti, kad be 100.000 pezu nėra ko svajoti, tai yra pati mažiausia suma. Reiškia, sklypas su pastatytais ant jo rūmais — rūmais, kurie liūdytų apie lietuvių tautos kulturingumą ir nebūtų gėdos prieš kitas kulturingas tautas — kainuotų nemažiau 125.000 pezu. 125 tūkstančiai pezu! Ne vienas žmogus nusitvers už galvos užgirdęs tokią sumą ir palyginęs su tomis aukomis, kurios įplaukia tikrai pasakys, kad tai yra neįvykdomas dalykas ir daugiau nieko. Taip atrodo, bet ne taip yra.

Visą dalyką reikia pastatyti ant komercinių pagrindų — tai yra, rūmai turi patys save apsimokėti, reikia dalyką sutvarkyti taip, kad jau jie pat pradžioje duotų pajamas, o pajamos gali būti tik tuomet, jei kartu bus pastatytas ir gerai įrengtas parengimams salionas. Jei pažiūrėsime kiek lietuvių savo suneštais pezais į parengimus atremontavo ir užlaiko svetimų salionų, tai net baisu darosi! Vien tik draugija „Lietuva“, prisidėjusi prie Lietuvių Centru Rūmų statymo komiteto, turi padarytą sutartį su salionu „Jose Verdi“ 1934 metams kuria, einant už naudojimąsi salionu savo parengimams turi sumokėti 3.510 pezu, be teisės naudotis bufetu, kurį saliono savininkai savo keliu išnuomoja kitam savininkui imdami į mėnesį dar 100 pezu. Norint gi padaryti didesnį susirinkimą arba paskaitą be 30 - 40 pezu kas kart ir neapsieisi. O kiek išmeta kitos organizacijos. Bendrai sudėjus toji suma viršija 10.000 pezu į metus. Ar juokai išmesti kaip ant vė-

LIETUVOJE

Čekoslovakai gražiai išlydėjo ministerį p. Aukštuolį

„Lietuvos Žinios“ rašo kad čekoslovakų spauda, patyrusi apie Lietuvos pasiuntinio p. J. Aukštuolio perkėlimą į Buenos Aires, jau kuris laikas rašė apie jį. „Prager Presse“, „Narodni Politika“, „Česke Slovo“ ir daugelis kitų laikraščių pažymėdami p. J. Aukštuolio nuopelnus lietuvių ir čekoslovakų tautų susiartinimo srity.

Kai kurios Prahos svetimų valstybių atstovybės suruošė vaišes p. Aukštuoliui ir jo poniai atsiviekinant pagerbti. Taip pat buvo su ruošti pietūs ir Čekoslovakijos užsienių reikalų ministerijos.

Š. m. rugp. mėn. 7 d. p. Aukštuolis su poniais išvyko iš Prahos. Masaryko stotyje juos gražiai palydėjo: ČSR užsienių reikalų ministerijos politinės sekcijos direktorius, įgaliotas ministeris, p. Fiederis, Latvijos, Jugoslavijos, Urugvajaus, Brazilijos, Egipto, SSSR pasiuntiniai, Lietuvos pasiuntinybės personalas su einais atstovais pareigais p. Pr. Sidzikauskis ir šiaip artimi pažįstami.

jo 10.000 pezu svetimų salionų už laikymui ir savo nuosavo kolonijai neįsigyti. O ką kalbėti apie tai kiek sumokama už mažesnes patalpas vaidinimo ir choro repetitoriams, bibliotekoms, skaitykloms, kurių yra kelios Buenos Aires, bet nėra nei vienos žmoniškai sutvarkytos, o pilniausia užtektų vienos ir visiems be jokių kliūčių prieinamos.

Pastacius rūmus ten, kur daugiau lietuvių gyvena, arba susisiekimo atžvilgiu visiems be skriaudos patogioj vietoj, tos ant vėjo metamos sumos kaip tik eitų tų pačių rūmų apmokėjimui, lygiai taip, kaip yra padarę kitų tautų kolonijos.

Taigi, kaip matome, Lietuvių Centru nuosavių rūmų statymas nėra kokia svajonė, o tikrai įvykdoma realybe ir su žmonių pritarimu, kaip žodžiu taip ir auka, nors ir nedidele, galima bus prieiti prie statymo per metus - kitus, o po 6 - 8 metų jie bus pilna kolonijos nuosavybė. L. R.—is

Lietuvoje civilinių jungtinių, gimimo ir mirimo aktai turi galią 1934 m. gegužės 3. Vidaus reikalų ministerijos buvo išleistas aplinkraštis, kuriuo buvo nustatyta, kad jokios tikybos nepripažįs tą žmonės, gali daryti jungtinių, mirimo, gimimo aktus savivaldybėse. Aplinkraščio pamatas buvo tam tikri rusų įstatymai, kurie Lietuvoj tebeveikia.

Pasinaudodami tuo aplinkraščiu kai kurie piliečiai jung, gimimo ir mirimo aktus savivaldybėse sudarė. Bet vėliau tas aplinkraštis buvo panaikintas ir nebuvo aišku, ar tie aktai turi galią ar ne.

Iš tokio neaiškumo Šiaulių apskr. kilo byla, kuriuose civilinškai susituokusių tėvų dukterė. Šiaulių apskr. teismo nebuvo pripažinta tiesioginė įpėdine.

Byla atsidūrė vyr. tribunole, kuris išaiškino, kad pagal veikiančią Lietuvos konstituciją ir įstatymus netikintieji gali daryti aktus administracijos įstaigose ir tenai padaryti aktai turi pilną galią.

Vyriausio tribunolo sprendimai turi privalomą galią, taigi išeina, kad netikintieji turi teisę daryti gimimo, mirimo ir jungtinių aktus savivaldybėse.

Gaisras

Rugp. mėn. 2 d. sudegė Joniškio vals. Šluostikių kaimo gyventojų Petro Rakšio tvartas, daržinė ir vazaunė, buvę po vienu stogu. Trobėsysis su visu ten buvusiu inventorium sudegė. Nuostolių padaryta apie 3.500 lt. Turtas buvo neapdraustas.

Staiga mirė jauna mergaitė

Liepos mėn. 30 d. Biržų mieste Malūno gatvėje ant šaligatvio buvo rasta sunkiai susirgusi ir kraujuose papludusi Biržų vals. savivaldybės tarnautoja Emilija Slavinskaitė 19 metų amžiaus. Ne laimingoji ligonė tuoj nugabenta ligoninėn už kelių valandų mirė.

Lietuviai Kolonizuos Angolą? „Ilustruotas Pasaulis“ rašo, kad grupė kauniečių esą susidomėję apie lietuvių kolonizavimą Afrikon, portugalų kolonijon — Angolon. Jie kreipėsi į prof. Pakštą, kad suteiktų informaciją apie Angolą ir rimtai esą nusistatę ten emigruoti ir paruošti platesnę dir-

vą kitiems lietuviams. Jų informacijomis, Angola esanti vienintelė vieta, kurioj dar nėra žmonių per teklaus ir konkurencijos. Klimatas esąs pakenčiamas ir darbo dirva plati. Pažymėtina, kad jie visi važiuos tik su dideliu kapitalu, nes be pinigų ten neįmanoma praversti.

Viengungių klausimą vėl judins

Lietuvos spauda praneša, kad viena labdaringa moterų organizacija ruošia platų memorandumą vyriausybei viengungių klausimu. Norima, kad būtų išleistas įstatymas, kuris tvarkytų tą reikalą, nes dabartinė padėtis esanti nepakenčiama. Jų apskaičiavimu dabar Lietuvoj yra virš 100.000 viengungių, kurie turi nemažiau 35 metus, jie daugumoje esą inteligentai ir pasiturinti žmonės.

Taip pat prašys vyriausybės, kad būtų pakeistas įstatymas apie persiskyrimus ir pametimus, nes dabar moterys esančios visai neapdraustos.

Vėl audra Šiaurės Lietuvoje

Dar nespėjo Lietuvos ūkininkai atsigausti po liepos 1 d. buvusios didžiulės audros, kai rugpiūčio 12 d. Šiaurės Lietuvą vėl ištiko didžiulė nelaimė. Apie pirmą valandą po pietų kilusi audra pradėjo taškytis ledais, kurių pasitaikė net vištos kiaušinio didumo. Labai lietė Saločių, Vaškų, Pasvalio, Joniškėlio valsčius. Vaizdas baisiausias. Visi pašėliai kurie buvo nupiauti ir kurie dar stovėjo ant laukų, daržai, sodai sunaikinti. Daugybė užmuštų paukščių. Gyvenamųjų namų langai išdažyti, nukentėjo čerpėmis dengti stogai. Daug sužalotų žmonių, kurie norėjo audros metu gelbėti gyvulius ar apsaugoti langus. Medžiai nudaužyti lapais ir aplaulytomis šakomis. Audros metu ledų tiek prikrito, kad jie išstovėjo net visą rytojaus dieną. Kai kuriuose valsčiuose žemė buvo balta, kaip žiemos metu. Po pastogėmis stovėjo ledų kalniukai, kurie subaigė tirpti už poros dienų.

Nukentėjusių sričių ūkininkai su ašaromis kreipėsi į tam tikras įstaigas, kad nukentėjusiems būtų suteikta pagalba. Pagalba neatidėliojamai reikalinga ir būtina, nes be jos šimtai ūkininkų gali atsidurti labai apvertkintoje būklėje.

KIEKVIENAS IŠMINTINGAS LIETUVIS
visus savo bankinius reikalus atlieka tik per
LIETUVIŲ SKYRIŲ
BANCO HOLANDES
Bme Mitre 234 esq. 25 de Mayo 81, Buenos Aires
KODĖL?

- T O D Ė L, kad padėti OLANDŲ BANKO taupomojoj kasoj pinigai yra garantuotoj apsaugoj ir duoda gerus nuosimėjus.
- T O D Ė L, kad pinigines perlaidos per OLANDŲ BANKĄ atliekamos greit, geriausiai kursu ir už mažiausį atlyginimą.
- T O D Ė L, kad laivakortės OLANDŲ BANKE parduodamos geriausiai laivais ir pigiausiai kainomis.
- T O D Ė L, kad OLANDŲ BANKE kiekvienas lietuvis jaučiasi kaip savo nuosavybėje namuose.

Darbo valandos: nuo 8.30 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12.30 val. po piet.

NEUŽMUŠK!

Kas kardu kovoja — nuo kardo ir žūva.

Jei mes paskaitysime pasaulinę katalikišką spaudą, tai pamatysime, jog ji visą laiką, pradėdant Dolfuso valdymo pradžia — gieda himnus Austrijos katalikiškai tvarkai. Kaip prieš pusantro šimto metų Ispanija buvo tiaroje brangiausių akmenėlių taip dabar Austrija. Ir patys dabartiniai Austrijos valdovai, mažiausiai progai pasitaikius, o ypač po kruvinių puotų — aiškiai pažymi, jog jie (Austrija) yra vienintelė pasaulyje katalikiška valstybė, jos tvarkos pamatan padėta popiežiaus enciklikų principai.

Kokia buvo Ispanija tais laikais, kuomet ji buvo artimiausia Vatikanui, mes žinome, tų laikų Ispanijos simboliu buvo rūkstantieji inkvizicijos laužai, šiandieninės katalikiškos Austrijos — kar tuvės!

Tai gyvenimo ironija, bet taip yra: tų žmonių, kurie skelbia artimo meilės simbolis yra — to artimo žudymo įrankiai.

Per vienus metus Austrijoje išžudyta tūkstančiai žmonių, tam skaičiui moters ir vaikų. Kraujuje ir ugnyje paskandinti du sukilimai, du kartu per metus miestuose ir kaimuose vieton varpų skambėjimo staugė kanuolės ir prakiekimai, vieton meilės — mirštančių, nukankintų dejavimai.

Ir tas vyksta ne bedieviškoje Rusijoje, ne parmazoniškoje Ispanijoje, ne laukinėje Meksikoje, bet šventoje katalikiškoje Austrijoje. Sukilimai numalšinti kardu ir ugnimi, kas nepaspruko — pasodinti tarp keturių sienų ir laukia kartuvių.

„Švyturys“, matyt pats supratęs, kad jų kolegos Austrijoje per daug viešai žudo žmones bauriausiu būdu — minėdamas apie nužudytus Austrijoje iškraipo, pamėluoja sakydamas, jog nuteistieji sušaudyti (mat visgi švelniau). Nieko panašaus. Austrijos kungai nešaudo, bet lygiai kaip caro Rusijoje karia ir per mėnesį lai-

ko pakorė keturiolika žmonių, beginklių, supančiotų!

Tiek pakartą, tūkstančiai užmušta kovose, dešimtys žuvo sugriautuos kanuolėmis namų griuvėsios ir virš šio palaiminto krašto plevėsuoja Kristaus vėliava, „artimo meilės“ obalsis. Austrijos kunigai „viską atnaujina Kristuje“ per kartuves.

Ir po to — visai netenka abejoti, kad jie, o ne kas kitas, vieton artimo meilės pasėjo artimo neapykantą.

Philadelphijos arcivyskupas Ryan, savo laikraštyje „Shepherd of the Valley“ St. Louis, štai ką sako:

„Bažnyčia pakenčia ten eretikus, kur ji yra priversta tai daryti, bet ji neapkenčia jų mirtina neapykanta ir naudoja visą savo galią lybę juos išnaikinti. Jei kada nors Romos katalikai šiame krašte (su prask Amerikoje E.) turėtų daugumą — kas be abejo įvyks — tuo met tikėjimiška laisvė Jungtinių Valstybių respublikoje pasibaigs. Mūsų priešai žino kaip Romos bažnyčia elgėsi su eretikais viduramžių ir kaip ji elgiasi su jais šian dien, kur ji turi valdžią.

Austrijos pavyzdys mums aiškiai parodo, jog arcivyskupas nemelavo.

Amerikos prezidentas Linkolnas teisingai apibudino kunigų valdymo sistemą sakydamas:

„Aš nesisavinu pranašo garbės, bet ir pranašu nebūdamas aš matau labai tamsų debesų horizontą. O tas tamsus debesys kykla iš Romos. Jis kilis ir didės iki jo sparnai nebus sudraskyti žaibų ir bausis perkūno trenksmo. Tuomet audra kokios pasaulis dar niekad nebuvo matęs, pereis per šį kraštą, palikdama griuvėsius ir išnaikinimą. Kuomet viskas bus pergyventa ką sakau, prasidės ilgi ramybės ir palaimos laikai, nes popiežius su savo jezuitais ir nemilširdinga inkvizicija bus amžiams iš šio krašto iššluoti. Nei aš, nei jūs, bet jūsų vaikai tai matys“.

Austrijoje pirma Linkolno pra-

našystės dalis jau išsipildė. Meksikoje pildosi ir antra dalis, nes ten ne juokais inkvizicijos didvyrius varo laukan, bet tai tik kovos pradžia.

Kunigams gali šimtus tūkstančius faktų nurodyti, jog jų darbais priešinasi jų skelbiamam mokslui — jų neįtikinsi, jie gal linguos galvomis, bet nepasakys taip, iki tai nepageidauja jų vyriausybė. Jezuitų ordeno įsteigėjas Lojola aiškiai, griežtai ir ciniškai pasakė:

„Kad mes galėtume visame kame įsigyti pasitikėjimą galėtume niekur neklysti, mes turime laikytis šio pamatinio principo: jei aš matau juodą daiktą, tikiu, jog tai baltas, jei to reikalauja aukštesnė valdžia“.

Štai kame kunigų tvirtybė ir kartu dora. Jų neįtikinsi, juos gali tik priversti, papirkti, suvilioti auksu ir pasaulio gėrybėmis. Todėl ką jiems besakytum, kokius argumentus, faktus jiems bepatiektum — viskas nubirs kaip žirniai nuo sienos. Ir todėl ne su jais reikia kalbėti, ne juos įtikinėti, bet tuos, kuriais jie laikosi, tai yra minias, o minioms nuo jų nusigręžus jie patys sudulkės nežiūrint, kad juos tūkstančiais remtų šio pasaulio dabartiniai valdovai.

Minias reik užkariauti, o jie tarp pusavyje susipešę sudūlės!

Kunigai žudo savo konkurentus

Amerikos lietuvių laikraštis „Keleivis“ iš Vestvilės spausdina šitokią žinutę. „Šio miestelio lietuvių tautinės bažnyčios klebonas kun. Vipartas gavo keletą grąšinančių laišku. Buvo ten jo pirmakūnas kun. Mikalauskas taipgi gaudavo tokių laišku, bet nekrepdavo į tai jokio dėmesio. Vieną rytą jis tačiau buvo rastas nužudytas ir pakartas. Jo vieton tuomet nuvažiavo iš Pitsburgo kun. Vipartas. Ir netrukus jis gavo grašinantį laišką. Laiškas buvo rašytas mašinėle, bet lietuviškai. Dabar jis gavo dar du tokių laišku. Autoriai sako: tau bus taip pat, kaip buvo kun. Mikalauskui.

Spėjama, kad tai romiečių kunigų darbas.

Lietuvių Centro Vykdomojo Komiteto

PROTOKOLAS Nr. 3.

Posėdis įvyko 1934 metų rugsėjo 13 dieną, 20.30 valandą, Buenos Airese, c. Dean Funes 713. Posėdyje dalyvavo L. C. Vykdomojo Komiteto nariai: Jonas Vizgirdas, Juozas Rudaitis, Juozas Gučas, Jonas Pogoreckis, Leonas Rysselis, Antanas Bielys, Andrius Jakubauskas ir Juozas Bukevičius; draugijos „Lietuva“ valdybos nariai: Vincas Padimanskis ir Benadas Paždagis; be to, posėdyje dalyvavo L. C. Kontrolės Komisijos atstovas Juozas Budrevičius, Užsienio Lietuviams Remti Draugijos Buenos Aires Skyriaus pirmininkas Pranas Dombravas — patariamuoju balsu ir Pranas Ožinskas, kurio vardu užrašyti šie sklypai. Į posėdį neatvyko L. C. V. K. - to nariai: Antanas Kairys ir Juozas Zelionis.

DIENOTVARKĖ:

1. Užpirktų žemės sklypų klausimas,
2. 1928 metais rinkto rūmų statymui fondo klausimas,
3. Komitetui juridinių teisių išgavimo klausimas,
4. Sklypų perrašymo Komiteto vardu klausimas ir
5. Sumanymai.

NUTARTA:

1. 1928 metais prie draugijos „Lietuva“ buvo sudarytas Dr. Jono Basanavičiaus vardu tautos rūmų statymo komitetas iš šių asmenų: Jono Skinkio, Broniaus Petrausko, Rožės Jundulaitės ir Aleksandro Vilėnsko. Šis komitetas parinko aukų ir 1929 metų birželio 1 d. užpirkto išsimokėtinai Villa Riachuelo rajone, Federalinės Sostinės ribose, du žemės sklypus prie vienos vietos, kurių plotis į gatvę Tabaré bendrai turi 17 metrų ir 32 centimetru ir jų ilgis — 43 metrai ir 35 cent. Už abu sklypus sutarta mokėti po 19 metų 60 centavų į mėn per 80 mėnesių. Dabar sklypai raudasi tokiam stovyje: užmokėta 30 mėnesių, t. y. iki 1931 m. gruodžio mėn. 1 d. (588 pezai); atsilikta su mokėjimu, skaitant iki šio mėn 1 d. 35 mėnesiai (686 pezai); iki galutinio išsimokėjimo termino dar lieka 15 mėnesių. Jeigu per tuos 15 mėnesių nesumokėti visos priklausiančios sumos, t. y. 980 pezų — sklypai vėl pereitų pilnon par davėjo nuosavybėn ir žūtų už juos įmokėti pinigai.

2. 1928 metais, renkant tautos rūmų statymo fondą buvo vedamas aukojusių sąrašas, kuris buvo laikomas draugijos „Lietuva“ žinioje. Lietuvos konsului Dr. Mačiuliui prašant su tuo sąrašu susipažinti jis buvo jam įteiktas, nepalikdamas, kad jį pasiuntė Lietuvos užsienio reikalų ministerijai. Todėl dabar nėra nei tikro aukojusių sąrašo, nei žinios kiek tuomet lešų surinkta, nes atskaitomybė buvo vedama atskirai nuo draugijos atskaitomybės ir darant kratą draugijos „Lietuva“ bute buvo areštuotas draugijos pirmininkas Pr. Ožinskas ir policijos išnešta minima atskaitomybės knygutė kartu su kitomis knygomis ir dokumentais. Dabar iš to fondo jokiu lešų nesiranda apart sumokėtas už žemės sklypus, už 30 mėnesių ir pirkimo išlaidos 2% nuo visos sumos, tai yra 31 pezas ir 36 centavai. Akyvaizdoj tokio neiškumo L. C. V. Komitetas nutarė kreiptis raštu į Dr. Mačiulį, dabartinį Lietuvos konsulą Brazilijoje, kad jis atsiųstų minėtą aukojusių sąrašą arba praneštų kur jis raudasi. Gavus aukojusių sąrašą bus galima nustatyti ir kiek tuomet surinkta lešų.

3. Kad būtų galima žemės sklypus perrašyti Komiteto vardu ir del kitų rūmų statymui fondo ugdymo patogumų Komitetui reikalinga išgauti juridines teises. Tat juridinių teisių išgavimo reikalui nutarta pradėti rūpintis neatidėliojant. Sąryšy su tuo visas buhalterijos knygas vesti kastežanų kalba, protokolus taip pat nuo pirmojo numerio rašyti kastežanų kalba ir tik spaudoje skelbti lietuviškai.

4. Kadangi užperkant žemės sklypus draugija „Lietuva“ neturėjo juridinių teisių, tai jos vardu sklypai negalėjo būti užrašyti — juos užrašė Lietuvos konsulo Jono Skinkio vardu. J. Skinkiu išvykstan sklypai buvo perrašyti tuomet buvusio draugijos „Lietuva“ pirmininko Prano Ožinsko vardu, kurio vardu ir ligi šiai dienai užrašyti tebestovi. Sklypų negalima perrašyti kol ne bus apmokėti atsilikę mėnesiai, todėl Komitetas nutarė pirma surinkti reikalingą lešų sumą atsilikusiems mėnesiams apmokėti ir per tą laiką pasirūpinti juridinių teisių išgavimu, tuomet sklypus perrašyti Komiteto vardu. Gi jeigu paaiškėtų, kad juridinių teisių išgavimas užtruks per daug laiko, o sklypų figuravimas vieno asmens vardu keltų visuomenėje nepasitikėjimą, tuomet, apmokėjus atsilikusius mėnesius, sklypus perrašyti trijų Komiteto narių, turinčių savo nuosavybę, vardu, paimant iš jų atatinamas garantijas.

Nors užpirkti sklypai raudasi nepatogioje vietoje Centro Rūmams statyti, ypač susisiekimo atžvilgiu, vienok nutarta jų nelikviduoti, kol nebus galimybių įsigyti sklypą patogesnėje vietoje, miesto centre, arba daugiau apgyventame lietuviams rajone; nes Villa Riachuelo sklypų kainos, pravedus vandenį, elektra ir išmeks faltavus svarbesnes gatves, o ypatingai Miesto Valdybai nutarus artimiausiu laiku meksfaltuoti avenidą General Roca ir iškasus Riachuelo kanalą, kainos smarkiai kyla.

5. Užprotokoluojama garbės kvitų A serija, kurių atsipausedinta viso devyni šimtai aštuoniasdešimt du kvitai.

Nuolatos gvildinti per spaudą nuosavių Lietuviiu Centru rūmų idėją iš esmės, supažindinant su tuo klausimu ir jo įgyvendinimo galimybėmis plačią visuomenę. Išleisti specialius atsišaukimus ir juos platinti visoje kolonijoje.

Kreiptis į visas vietas lietuvių labdaringas ir savišalpinės organizacijas, kurios aktyviai remia L. C. V. Komitetą, ar bent jo principams pritaria iš esmės, kad būtų visur duodama pirmenybė lietuviams prisidėjusiems savo auka prie nuosaviems rūmams statyti fondo ugdymo, tai yra, turintiems L. C. V. K. - to garbės kvitus, kaip tautiniai ir kultūriniai susipratusiems broliams.

Studijuojant patį rūmų statymo planą, renkant tuo klausimu žinias, turėti omenyje, kad tuose rūmuose galėtų tilpti lietuviška gimnazija; nes akyvaizdoje smarkaus naujosios lietuvių kartos daugėjimo darosi aišku, kad, jei sakysime ne už 5 metų, tai už 10 metų turės būti įsteigta Argentinoj lietuviška gimnazija. Tuose pat rūmuose galės tilpti laudies universitetas ir vakarinė amatų mokykla.

Susirinkimas baigėsi 1 valandą.

K. - to Pirmininkas (pas.) Jonas Vizgirdas.
K. - to Sekretorius (pas.) Andrius Jakubauskas.

TAMSTA TURI GYDYTIS...

Neduokit, kad jūsų organizme įsigyventų liga, nes tuomet bus pervėlu... CLINICA CANALE, kuri raudasi gatvėje Levalle 410 pasiūlo geriausias, moderniškiausias ir greičiausias gydymosi būdas už kurį garantuoja...

KLINIKOJ KANALE yra naujausi Amerikos ir Europos medicinos aparatai, kurie yra išrasti vėliausiu laiku. Sergantieji apžiūrimi gydytojų specialistų.

VENERINĖS: Triperis — Sifilis — Lytinis nusilpimas — gydomas greit ir be skausmo, nežiūrint kiek jis būtų įsisenėjęs.

REUMATIZMAS: Raumenų skausmai — Gyslų išsiplėtimas — Ciliaco — Lumbago.

VIDURIŲ LIGOS: Žarnų sutinimai — Pilvelio sloga — Chroniškas vidurių užkietėjimas.

NERVŲ LIGOS: Paraližas — Vaikų paraližas — Paplūdimas kraujo — Vandens palinimai.

ODOS LIGOS: Spuogai — Psoriasis — Dėmės — Egzemas.

DUSULYS —visiškai išgydomas mūsų pačių metodu — Tuberkuliozas. Moteris priima gydytoja moteris: Gimdos uždegimas — Trūkumas menstruacijų — Kraujo sukrekimas — Gydymas greitas.

Ligoniai gyvenantieji provincijose gali naudotis mūsų specialiu gydymosi metodu reikalaudami nurodymų per laiškus.

PATARIMAS § 3.— PIGŪS ABONENTAI.

Priima nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20 val. šventadieniais ir sekmadieniais nuo 9 iki 12 val.

Kalba lietuviškai.

KLINIKA CANALE

LAVALLE 410

AR MOKAM BRANGINTI SVEIKATĄ?

Sveikata, tai didžiausias žmogaus turtas. Be sveikatos ir tur tai nesukraunami. O kas iš tų tur, jei del nesveikatos, negalime jais naudotis. Be sveikatos ir gyvenimas nemielas. Sveikas žmogus gali rūpintis ne vien savimi, bet ir kitais. Ligotas žmogus dažnai ir savimi rūpintis negali. Jis yra sunkenybė šeimai, artimiesiems. Kartais giminės tik ir laukia, kad ligonis kuo greičiausiai numirtų.

Šiais sunkiais kovoje del būvio laikais sveikata yra ypač reikalinga. Niekam šiandien nėra reikalingas džiovininkas arba ir šiaip silpnesnis sveikata darbininkas, tarnautojas, valdininkas. Kas šiandien samdys, pav. džiovininką darbininką, jei galima rasti šimtai sveikų. Džiovininko ir darbas menkesnis, ir dar gali džiova apkrėsti. Stipresnis, sveikesnis ir gyvenimo kovą gali laimėti. Silpnas, ligotas žūna. Tik sveikas būdamas gali sau pragyvenimui uždirbti. Ligotas tik kitų malone gyvena.

Didelė yra sveikatos reikšmė žmogaus gyvenime. Didesnių švenčių, vardinų ar šiaip svarbesnių gyvenimo įvykių proga sveikiname viens kitą, linkėdami sveikatos, laimės. Sutikę sveikinamės: „Sveikas gyvas!“ „Kaip sveikas?“ „Kaip sveikatėlė?“ Dargi pats žodis „sveikinti“ turi matyt daug bendro su sveikata. Sveikintis, tai ir reiškia — sveikatos linkėti.

Bet ar mokame sveikatą branginti? Ar mokame ją saugoti? Sveiki esame, tai į visus sveikatos reikalavimus dažniausia pamojam ranka. Manome, kad sveikam žmogui viskas galima. Net ta baką rūkyti ar degtinę maukti. Ką čia, sako, žiūrėsi dar kažokių ten sveikatos reikalavimų. Negi gyvensi su saule. Kartais žmonės randa laikraštyje, knygoje sveikatos žinių, paskaito, pakaso pakaušį, pakraipo galvomis iš esmės pritaria, bet ką ten, sako, kai imsi žiūrėti sveikatos reikalavimų, tai ir dirbti nebus kada. Pavyzdžiui švara. Prašmatnybės, sauko, ir tiek. Esą, tai turtingų žmonių prasimanymai.

Žinoma, kad ir kažin kaip laikytumeis sveikatos reikalavimų, su saule negyvensi. Bet vis delto jų prisilaikydami ilgiau gyvensi, būsi sveikesnis, rečiau sirgisi,

Sveikatos šaltinis geri dantys

DANTŲ KLINIKA
MODELO

Direktorius Dr. Muchnik
Santa Fe 3311 — Bs. Aires

5 000

KUB GALIMA UŽSISAKYT
KOSTIUMĄ?

LIETUVIŲ SIUVYKLA
„EL ALMA“

G - vė Carlos Calvo 3815
Kampas Castro Barros

Padaro kostiumus iš geros im
portuotos medžiagos. Garantuoja už
darbą. Turi 5000 spalvų pasirinki
mui vasaros sezonui. Kainos įvai
rios. Kirpimas naujausias mados
Dirba pigiai, nes nori susipažinti
su lietuvių kolonija.

Prašo persitikrint.

Siuvėjas E. SINKAS.

Siuvykla atidaryta kasdieną iki
9 valandai vakaro. Sekmadieniais
iki 1 val. po piet.

daugiau nuveiksi, būsi laimingesnis. Senatvės sulaukus, nereikės dejuoti, kosėti. Senatvė, tai ne liga, bet poilsis po gyvenimo kovų, kada gali gėrėtis nuveiktais darbais.

Bene labiausiai kenkiame sveikatai švaros atžvilgiu. Kartais tenka išgirsti tvirtinimas, kad švariai gali gyventi tik turtingi. Anaiptol. Japonai gyvena labai vargingai, o yra žinomi kaip švariausia pasauly tauta. Žydai, kad ir pasiturinčiai gyvena, vistiek jų gyvenimas kartais toli gražu nesutinka su švaros reikalavimais. Kas gali užginti neturtingam pirkią pravėdinti, grindis pašluoti iš palubės voratinklius nuimti, prieš valgį rankas nuplauti? Ar pas neturtingą būtina turi pirkiuje dvokti, palovėje sąslavų krūva riogoti, rankos nuolat degutuos būti? Rankas juk galima nuplauti, sąslavas laukan išmesti, kambarį pravėdinti. Tas nieko nekaštuoja.

Arba pažiūrėkime, kaip vienas kitas valgo. Kai paduoda šeiminkė bliūdą ant stalo, tai stengiasi valgyti kuo greičiau, blogai sukranto, ryte ryja, skuba, lyg kas dega. Karštu valgiu degina lūpas, liežuvį, bet nežiūri: pučia, srebina ir tiek. Jeigu pasėdėsi prie stalo 5 — 10 minučių ilgiau ir žmonis kai pavalgys, tai ar namai su degs?

Valgius gamindamos šeiminkės dažnai nesilaiko švaros. Nešvariai numazgoti ir nenušluostyti šaukštai ir indai per naktį pri rūgsta, pripelėja. Nenuostabu, kad žmonės dažnai viduriais skundžiasi.

Sunkų valgį gerai sukramtyti, jei dantys pagedę, išbyrėję. Bet kas kaltas? Patys. Kas dantis po kiekvieno valgio plauna drungnu švariu vandeniu, o vakare šepetėliu valo, tas iki vėlos senatvės turi sveikus dantis. Dantų šepetėlis daug mažiau kaštuoja, negu dantų plombavimas ir įstatyti dirbtiniai dantys. Dantų valymas reikia lauja kasdien tik 1 — 2 minučių laiko.

„V. R.“

Argentinoj pernai gimė 400 lietuviuku

Idomi Buenos Aires miesto gimimų statistika.— Kokios tautybės moterys daugiausia gimdo.— Krizis ateities akyvaizdoj.

Virš pustrėčio milijono gyventojų turinčiame Buenos Aires mieste 1933 m. gimė 40.685 kūdikiai. Ši skaitlinė rodo, kad gimimų skaičius mieste nepasiekė nė dviejų nuošimčių bendro miesto gyventojų skaičiaus. Vienok nėra nieko stebėtino gimimų sumažėjime, nes šalys, kaip Ispanija ir Italija, anot 1928 m. statistikos pasiekė pustrėčio ir trijų nuošimčių. O reikia ne užmiršti, kad Italija veda didžiąją propagandą ne tik tuoktis, bet valdžia skiria dideles dovanas daugiausia vaikų turinčioms šeimoms ir teikia visokius palengvinimus, kad tik daugiau italiukų gimtų. Ekonominis krizis taipgi yra svarbi gimimų sumažėjimo priežastis.

Tarptautinėj plotmėj Buenos Aires šiame klausime neatsilieka, kadangi čia gimimų nuošimtis viršija Vokietijos, Austrijos, Belgijos, Danijos, Anglijos, Norvegijos, Šveicarijos ir Švedijos užregistruotą gimimų nuošimtį: pereitais metais, imant pavyzdžiu šias tirtai apgyventas šalis ir sulyginant jas su Buenos Aires miestu.

Gimimų sumažėjimas

Štai oficiali civilinės registracijos lentelė, iš kurios matome, kad nežiūrint Bs. As. miesto gyventojų skaičiaus didėjimo emigrantų masėmis gimimų rekordai paskutiniame dešimtmety yra tokie: 1924: 45.805; 1925: 45.887; 1926: 45.555; 1927: 46.058; 1928: 47.412; 1929: 46.893; 1930: 47.845; 1931: 46.851; 1932: 44.693 ir 1933: 40.685.

Gimimai mėnesiais

Pernai gimimų rekordą sumušė kovo mėnesis, nes sostinėje gimusių skaičius per tą mėn. siekė 3.928. Paskui seka: rugsėjis: 3.644; gugužės: 3.616; lapkritis: 3.523; birželis: 3.451; liepos: 3.250; rugpjūtis: 3.179; balandis: 3.020; gruodis: 2.826 ir vasaris: 2.796.

Berniukai ir mergaitės

Bs. As. miesto naujagimių skaičiui pirmą vietą užima vyriškos

lyties. Pav. 1932 m. iš bendro naujagimių skaičiaus 23.207 teko vyrų pasauliui ir 21.486 gražiajai lyčiai. Gi pereitais 1933 metais berniukų gimė 20.956, o mergaičių 19.729.

Tėvų amžius

Statiska rodo, kad daugiausia gimdo moterys tarp 25 ir 30 metų, kurioms priklauso 11.359 kūdikiai pereitų metų gimimams. Didžiumos šių moterų vyrų amžius siekia tarp 30 ir 34 m. Šiame skaičiuje daugiausia gimė iš vienodo amžiaus tėvų. Iš tokių porų gimė 3.758, kurių tarpe 1.906 berniukai ir 1.852 mergaitės. Iš vedusiųjų, kurių moterys tarp 20 ir 24 metų ir vyrai tarp 25 — 29 m. gimė 4.677 kūdikiai: 2.450 berniukų ir 2.227 mergaitės.

Mažiausias gimimų skaičius pasireiškė porose, kurių žmonoms dar nesukako 20 metų, o vyrams jau persokę 50 metų, o taipgi porose, kur moterų amžius viršija 45 o vyrų nepasiekė 30 metų. Šioj paskutinėj kombinacijoj užregistruota tik vienas gimimas.

Daug apštesnis skaičius motinų jaunesnių kaip 20 metų, negu to amžiaus tėvų (1.826 prieš 41), bet tuo tarpu vyrai turinti virš 50 m. amžiaus buvo tėvų rolėje 532, o to amžiaus motinos pagimdė tik 8 kūdikius. Tarpt 45 ir 49 m. amž. tėvų buvo 1.427, o motinų tik 114. Anksčiau minėtose 8 porose, kurių motinos persokę pusę šimto metų, keturi gimimai priklauso tokioms poroms, kuriose ir tėvas jau šeštą kryželį braido šia ašarų pakalne. Kas del antros kraštutinybės, t. y. tų porų kur tėvas ir motina dar jaunesni 20 metų, jos piliečių skaičių padidino dešimčia berniukų ir tuzinu mergaičių.

Tėvų tautybė

Kuomet Bs. As. mieste pernai šeimynos 19.901 motina argentinietė, tik 16.248 tėvai, aiškiau sakant šių moterų vyrai buvo argentinios piliečiai. Argentinos moteris seka ka motinos ispanės - 6.213; italės

4.852 (tėvų italų - 7.361, ispanų - 6.559). Po italių seka lenkės pagimdžiusios 1.264 kūdikius; toliau rusės - 765; sirijietės - 312; urugvajietės - 297; vokiečių - 281; turkės - 237; brazilietės - 174; lietuviės - 172; rumunės - 154; portugalės - 135; austrijokės - 110; čekoslovakės - 106; jugoslavės - 97 anglės - 87; prancūzės 76; arabės - 75 ir šveicarietės - 30. Be tautybės nustatymo statistikoje figuruoja 173 motinos latinų rasės 82 paeinančios iš slaviškų šalių; 89 anglosaksės; 272 mahometonės ir 73 Azijos, Afrikos bei Australijos kilmės.

Didžiojoje tėvas ir motina priklauso tai pačiai tautybei, bet apie 18 % tenka maišytoms šeimoms. Pažymėtina, kad lietuviai vyrai daugiausia tuokiasi su lietuvaiteis, bet lietuvaiteis merginos teka už italių, ukrainiečių, lenkų, čekoslovakų, arabų ir kitų tautybių šios šalies gyventojų.

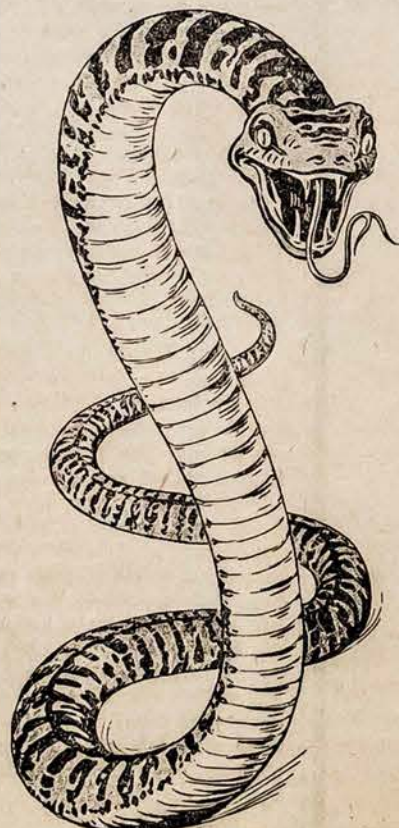
Pereitų metų civilinės registracijos daviniai rodo, kad tik anglų ir turkų poros nesusimaišė, t. y. susituokę tarp savųjų. Bet labai paprastas reiškinys, kad italas veda lenkaitę, argentinietė išteka už ruso, praneūzas susitunkia su urugvajiete, ispanas veda latvaitę ir tam panašiai.

Motinų amžius ir vaikų skaičius

Apsistodami prie motinų amžiaus ir šeimų vaikų skaičiaus, matome, kad pernai Bs. As. mieste 12 motinų dar neturinčių 20 metų pagimdė po 4 kūdikį; 2 motinos kurių amžius siekia vos 25 metus pagimdė po 10 — tą kūdikį ir viena 30 metų mamatė pagimdė 12 — tą kūdikį Trys motinos tarp 30 ir 34 m. pagimdė po penkioliktaį kūdikį; jas dasivijo tik vieną 45 metų motina. Bet viena ponitė sulaukus 50 metų amžiaus pagimdė pir mutinį kūdikį.

Argentinoj giamanti lietuviukai

Vien 1933 metais Bs. As. mieste gimė 172 lietuviukai. Tai tik Chacaritos, Boeos, Barracų, Nau-

Ginkitės !!

... nuo baisių Blenoragijos pasėkų sau ir savo būsimiems. Eikite pasaulio prityrimu. Gerkite SALVAGON (žirnelius), gaminį „The SALVAGON Chemical Co“ SALVAGON (žirneliai) ne tik vaistas, bet tikra išsigydyto priemonė. SALVAGON (žirneliai) atstoja didžiausią paskutiniųjų mokslo metų pažangą Europoje ir Šiaurės Amerikoje, kur nuoseklios studijos ir ilga praktika juos pašventė kaip geriausią vaistą nuo

Blenoragijos

ir jos komplikacijos: prostatitis, orkitis ir t. t. SALVAGON (žirneliai) yra pasekmingi kaip naujai, taip ir įsisenėjusiai chroniškai Blenoragijai abiejų lyčių. Eikite trumpiausiu ir tikriausiu keliu: priimkite šiandien pat SALVAGON (žirnelius) ir išvengsite ilgo, brangaus, įkyraus ir bereikalingo gydymo. Su SALVAGON (žirneliais) galite gydytis namieje ir rezervuotoje formoje.

GLÓBULOS SALVAGON

Parsiduoda visose vaistinėse po \$ 5.— buteliukas arba prašykite šiandien pat, parašydami antrašu CASILLA CORREO Nr. 2222 pridėdant \$ 5.—. Juos gausite paštu.

Kuponas B.
Užpildę šį kuponą pasiųskit šiuo adresu:
Casilla de Correo 2222, Buenos Aires.

Prašau man atsiųsti buteliuką
ŽIRNELIŲ SALVAGON, ir prisijūnti kartu \$ 5.—

Vardas .....
Adresas .....

uku

daugiau-

61, ispanų - lenkės pa - kius; toliau - 312; urug - s - 281; tur - 174; lietu - 54; portuga - 110; čekio - slavės - 97

76; arabės - 76; Be tauty - koje figu - ratinų rasės - 76; ahometonės - 76; bei Austra -

motina pri - bei, bet a - r - toms šei - id lietuvių - asi su lietu - is merginos - 76; lenkų, - kitų tauty - jų.

Es registra - tik anglų - naišė, t. y. - Bet labai - d italas ve - etė išteka - situokia su - da latvai -

ry skaičius - otinų am - ičiaus, ma - s mieste 12 - 20 metų pa - notinos ku - i metus pa - sį ir viena - dē 12 - tų - p 30 ir 34 - ktąjį kūdi - ą 45 metų - itė sulau - gimdė pir -

ietuvinkai - As. mies - i. Tai tik - acų, Nau -

josios Pompejos ir kitų Buenos Aires miesto dalių produkcija. Bet didžiausias lietuvių skaičius gyvena provincijose, Avellanedoje, Pineyroje, Valentin Alsinoje, Puente Aisinoje, Villa Castellinoje, Dock Sude, Isla Maciel, kurie neįeina į civilinę sostinės gimimų registraciją. Be to, daug lietuvių šeimynų dirba ūkiuose, o taipgi ne reikia užmiršti „Argentinos lietuvių sostinės“ Berisso, Villa Diego ir plačių Argentinos provincijų bei teritorijų, kuriose mūsų lietuvių išsisklaidę.

Taigi reikia turėti omenyje tą faktą, kad seniau Argentinoje gyvenanti lietuviai yra tapę Argentinos piliečiais, ir jų čia gimusių vaikų civilinė registracijos užrašai kaip argentiniečių vaikų. Vienok iš civilinės registracijos statistikos matome, kad 1933 metais visoje Argentinoje gimė 387 lietuviukai. Turint omenyje priėmusius Argentinos pilietybę lietuvių tautos tėvus reikia manyti, kad vien pernai metais čia gimė mažiausia 400 lietuvių.

Dar vienas faktas, kad lietuvių šeimynas tik dabar pradeda „stabilizuotis“ — tai aišku, kad už dešimt metų čia gimusių lietuvių skaičius gerokai prisivys iš Lietuvos atvykusių skaičių. Sąstata bus panašus Amerikos lietuvių kolonijai. Tat jau dabar laikas dėti rimtus naujai kartai pamatus.

LAIKRODININKAS. JUSTINAS VAIČIŪNAS

Pigiai ir sąžiningai taiso gramofonus, laikrodžius ir visokius kitokius daiktus.
C. Rivera 218, Pineyro.

Lietuvių Centro Kontrolės Komisijos pranešimas Spaudai

Lietuvių Centro Kontrolės Komisijos posėdis įvyko 1934 m. rugšėjo 2 d. 15.30 val. c. Dean Funes 713, dalyvaujant aštuoniems nariams.

I. Išrinkta Kontr. K - jos Valdyba: 1) pirmininkas - K. Man - kus, 2) padėjėjas - J. Rudis ir 3) sekretorius - St. Miščikas.

II. Per posėdį buvo paskaita V. Komiteto pirmųjų dviejų posėdžių protokolai ir tuo susipažinta su jo veikimu bei nuveiktais darbais. Be to, susipažinta ir su išleis tais garbės kvitais aukų rinkimui.

III. Kontrolės Komisija į kiekvieną V. K - to posėdį siunčia vieną savo narį kaip stebėtoją, alfabeto tvarkoj.

IV. Kontrolės K - ja gali daryti reviziją dalyvaujant šešioms kontrolės nariams, iš kurių bent du turi būti valdybos nariai. Pirmą reviziją daroma 1934 m. rugšėjo 16 d. 15 val. ir vėliau ne rečiau kaip vieną kartą į tris mėnesius.

V. Kontrolės komisija išnešė pareidavimą, kad V. K - tas išdirbtų smulkesnius Lietuvių Centro įstatus.

VI. Kontrolės Komisija išties savo posėdžių protokolų spaudoje neskelbs, nes tai užimtų daug vietos, o vieton to skelbs trumpus pranešimus savo nutarimų, kas gali įdomauti ir ką turi žinoti plačioji visuomenė iš L. Centro V. K - to ir Kontrolės Komisijos veikimo bei darbų.

Pirm. (pas) K. Mankus.
Sekt. (pas) St. Miščikas.

Ar galima pažinti iš žmogaus išvaizdos jo būdą?

Apie žmogaus būdą lengviausia išduoda nosis. Tobula nosis privalo turėti ilgį, lygų kaktos aukštumui, su mažu įlinkimu kaktoje, tarp akių. Nosies bazė, žirint iš profilio turi turėti trečdalį jos ilgio.

Jei žmogus turi trumpą nosį tai parodo, kad pas jį išsivystę instinktyvūs jausmai, kurie sukelia smarkumą, šiek tiek kapryzingą gerumą, bet ir staigų piktumą. Toks žmogus pasižymi aistringumu prie pramogų ir malonumų.

Jei nosis yra ilgesnė, tai sako, kad žmogus yra ramaus būdo labiau susikoncestravęs. Tokie žmonės yra ambicingi ir dažnai užsiima. Draugijose, jie dažniausia užima vadovaujamą vietą.

Žmonies, kurių nosies galėlis yra smailas dažniausiai yra egoistai, savimyliai, jie pasižymi šykštumu. Apskritas nosies galas rodo gerumą ir širdingumą, gi užrietas nosies savininkai visad yra sąžiningi, ištikimi ir dženelmeniškai žmonės. Jie nemėgsta tuščių žmonių. Beveik visi riestanosiai yra apdovanoji gabumais ir greita orientacija, tarp jų pasitaiko impulsingų ir ramių. Bet tas pareina ne nuo nosies užsiritimo, bet šnervių išsiplėtimo. Pas ką yra šnervės plačios, reiškia karštą ir ekspansyvą meilę, staigų užpykimą ir jausmų siuntimą, siauromis šnervėmis žmonės yra ramūs ir visad ieško kompromisų.

Jei dar nesi šio laikraščio prenumeratorium, tai būtinai ir kuo greičiausia užsiprenumeruok. Metams kainuoja 4 pesai, pusei metų 2 pesai. Iki metų galo 1 pesas.

Juridinis Patarėjas Lietuvis

P. DOMBRAS

AV. MONTES DE OCA 1776, Buenos Aires. Telefonas 21-3922.

Rašo prašymus, skundus, pareiškimus, testamentus, kontraktus, daro vertimus, dalyvauja įvairiose bylose, sutuoktvių reikaluose, išrūpina pilietybės dokumentus ir t. t.

Darbas atliekamas pigiai, greitai ir sąžiningai. Asmeniniai patarimai veltui, laiškais du pesai.

Pirma Lietuviška Šoferių Akademija

U. T. 21 - 0265

Calle Vieytes 1789 (Puente Barracas) Bs. Aires

Iteikia Federalinės Sostinės ir Provincijos registro knygutę be sumokėjimo iš anksto ir be studijavimo trafiko knygutę (guias) ir veltui suteikia darbą savo mokiniams, kurie to pageidauja.

PILNAS KURSAS \$ 50.—

D.A.GODEL

Jeigu Tamsta nori būti apžūrėtas gero gydotyjo, kreipkis į KUR BUSI ASMENIAI PRIIMTAS JOS DIREKTORIA

Tikro ir greito gydymo specialistas

BLENORRAGIJA TRIPERIS

Gydomas naujaisiais francūzų ir vokiečių metodais SIFILIS 606 - 914

Odos ir kraujo ligos

MOTERŲ LIGOS. Gimda ir nereguliarės menstruacijos. SPECIALISTAI šių ligų: ŠIRDIES, INKSTU KEPENŲ SKRANDIES, NERVŲ, REUMATIZMO.

"X" Spinduliai. — Diatermija. — Analizis.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20.

Calle Cangallo 1542

BUENOS AIRES

ESEREM.

NE TEVYNĖS MIŠKUOS

I.

Virš puikaus, aiškiai žvaigždėto Argentinos dangaus, virš viso pasaulio buvo įrašyta kruvinomis raidėmis vienas vienintelis žodis **K R I Z I S** ir jis šimtus mūsų brolių tolimoje Argentinoje, jau susigūžusius miestuose šalia fabrikų ir dirbtuvių vėl išvarė klajoti po plačius laukus ieškant darbo ir duonos.

Argentinos prekiniai traukiniai virto kelevių traukiniais, nes pakelėse po du, po tris, po penkis bo darbius užšokdavo ant jo keteros, kad tik greičiau nuvyktų į kurią nors Argentinos vietą iš kur, vėjui pučiant, buvo atlėkęs paskalas, jog ten reikalingi darbininkai...

Kiti apsvilę gandas, apsvilę nuo saulės ir garvežio kibirkščių, pajuo dė nuo dulkių ir dūmų su pundeliais ant pečių liūdnei, nesukubėdami, nuleidę galvas slinko pėsti tais pat bėgiais, retkarčiais iš jų pasitraukdami ir ironiškai šypsodamiesi pamatę linksmus be darbius važiuojant prekiniais traukiniais...

—Apsivilsite... apsvilsite — galvojo pėstieji.

—Ap-si-vils... ap-si-vils... ap-si-vils... — kartojo tingiai vingiuojančio prekinio traukinio ratai.

Bet važiuojantieji šypsojosi, eiantieji liūdnei žiūrėjo, o virš galvų, iš giedro dangaus degino abiejų sielas pietų kontinento saulės prakeiktas žodis

K R I Z I S ...

Motiejus buvo apsvylusių tarpe....

Jis senai jau išvažinėjo prekiniais traukiniais visą Argentiną, buvo nusibastęs į Urugvajų, Paragvajų, Boliviją ir Čilę, bet visur ir visur tarp puikių žvaigždžių buvo galima perskaityti prakeiktą žodį:

K R I Z I S

Kodėl jis vėl atsidūrė laukuose, o ne pasiliko kurio nors miesto bedarbių kolonijoje, kurios išsimėtę lyg čigonų stovyklos pajūryje ar pamiškėje priminė jam Lietuvą?

Vargu ir jis pats beįstengtų į šį klausimą atsakyti. Daug daug kas jį vertė begti iš miesto, begti į laukus be tikslo, be noro...

Jis žinojo, jog darbo nesuras, bet miestas su savo didžiuliais namais, baisiausiu trenksmu slėgė jo sielą, nepakentė išbadėjęs ir juslus kūnas.

Gi nerūkstantieji, lyg apdegsių namų aukšti fabrikų kaminai jam taip biauariai, dargi baisiai išrodė, jog jis ilgiau neįstengtų būti mieste.

Ir pati bedarbių kolonija jam buvo biauiri.

Virš metų jie prasistumdė tarp krūmų kas savaitę mirkdami vandenyje ir balose. Viens kitą taip gerai pažino, jog žinojo ką draugas ar kaimynas darys, jei vienai ar kitai mėginsi atsigulti.

Viens kitam buvo įgrisę iki kau

lo smagenų ir negalėdami savo pykčio, apsvilimo išlieti prieš tą aukštai danguje esantį žodį, stengėsi viens kitą erzinti, gilinti krizį, nedarbo ir bado padarytas žaizdas ir nors tuo truputį atsigauti, lyg girtuoklis pagiriomis išgėręs bent truputį vandens, kuriuo išplovę tuščią degtinės butelį.

Ir koks biauirus apsvilimas gyvenimu viešpatavo šiose bedarbių kolonijose tarp turtingo miesto ir plačios jūros... Vien apie mirtį badą, karą tekalbėjo.

Apie darbą dargi nesvajėjo. Jis jiems jau nebuvo išganymu. Daugelio sieloje atbudo laukinis klajoklio žmogaus instinktas ir jie jam pasidavė, dargi buvo patenkinti, kad šis tas į tuščią, nukankintą sielą įsikraustė.

Jie taip smarkiai buvo apsvilę šiuo aukso kraštu, jog dargi svajodami apie pinigų radimą, apie išlošimą loterijoje buvo nutarę, jog jei pasiliks čia, užjūryje tie pinigai laimės neatneš ir jie vėl už savaitės, o gal už mėnesio virs tokiais pat bedaliais kaip dabar.

—Čia mus prakeikė! Mes turime pabėgti... Mes turime grįžti į tėvynę! Tik ten, tik ten mes atsikvėpsime laisviau ir pajusime laimę...

Ir kaip prieš tris, penkis metus šie žmonės purindami Lietuvos juodžemį buvo įsitikinę, jog laimė juos laukia už jūrų, taip lygiai dabar jiems visiems išrodė, jog laimė tik tėvynėje, tarp savųjų...

Motiejus buvo ne iš tų. Jis at

vyko į Argentiną ne laimės ieškoti, bet pats pasirinkdamas ištrimimą vieton kalėjimo.

Tiesa, prieš jo akis taip pat mar gavo kažkokių laimės rūmų siluetas, bet... tai buvo tik apgaulės svajos, savo rūšies ramimasis prisiminimus, jog noroms nenoroms tenka apleisti tėvynę.

Ir kuomet kriziu užėjus jis kartu su kitais bedarbiais atsidūrė po plynu dangumi ir kas vakaras bei rytas lenktyniavosi su miesto šunimis prie išstatytų į gatvę išmatų dėžių, jis į tai pažiūrėjo kaip į savo rūšies sportą ir naujanbę.

Vieno tik neišmoko — išmaldos prašyti.

Ir dargi kuomet kartą gavęs dviem dienom darbo grįžo iš jo tramvajumi ir pasitaikė puiki progą jam lengvai paimti dešimtis pezu — jis jų nepaėmė.

Mat važiuojant tramvajumi pasitaikė atsisėsti šalia jauno puikiai apsirengusio jaunuolio, kuris pasirodė tramvajuje sprendė sunkoką aukštosios matematikos uždavinį.

Motiejus pamatęs sudrebėjo. Jis visą laiką būdamas Argentinoje ir dirbdamas skerdyklose, stengėsi pamiršti, jog prieš keturis metus jis buvo Lietuvos universiteto studentas, matematikas, jog profesorai jam pranašavo puikią ateitį.

Jis norėjo šį savo gyvenimo puslapį laikinai išplėsti, nes jis kenkė jam ramiai klausytis fabrikuose nemoką darbą prižiūrėtojų riksmo ir nurodymų.

Ir tuo momentu, kuomet pamatė sprendžiant argentiną studen-

tą uždavinį, vėl prieš akis atsistojo jo praeitis, praeitis inteligento, kuriam gyvenimas ir tie aukšti universiteto rūmai su dideliu plyšiu sienoje žadėjo kitokį gyvenimą.

Bet universiteto plyšį inžinieriai užpylė cementu ir tuo pat lyg užkirto Motiejui kelią į tą kitokį gyvenimą, išmušė jį iš pusiausvyros ir bloškė į tolimą pietų kontinentą.

Jis pažiūrėjo į prakaituojantį kolegą, į jo švelnias, sunkaus darbo nemačiusias rankas, į savo apdirksius mėlynus, truputį sutęptus rūbus, į žemių ir dažų pilnas panages ir lyg susigėdinęs išsigando.

Išsigando lyg reakcijos ir tamsos šmėkla pamačius žygiuojant drąsiai su vėliavomis laisvės kovotojų minią.

Jo veidą pradėjo traukyti mėšlungis ir jis keletą kartų užsimerkė, vėliau nusigrėžė, kad nematytų, tų uždavinių, tų knygų, kurios taip jį džiugino ir tokiais gerais draugais buvo.

—Matematika visų mokslų pamatas, — tvirtino kadaise dar senas profesorius. — Filosofija — visų mokslų išdava, o matematika — pamatas. Daug dangaus kūnų pirma matematikai skaičiavimo keliu surado ir tik vėliau teleskopai ir fotografas užfiksavo...

—Taip, taip... matematika galingas mokslas — galvojo Motiejus,—kaip puikiai išrodė ateitis, kuomet jis, pasidavęs bendrai emigrantų ligai skaičiavo grandę, arba kinelį.

(Bus daugiau)

Adresas

50

CH. SIGNOBOS.

VERTĖ SEIVA.

Socialės Doktrinos ir Demokratija

Socialiniai klausimai Socializmo kilmė

Devynioliktoje šimtmečio pabaigoje visuotina darbo organizavimo revoliucija. Pereitame šimtmečio pradžioje visiškai mažai buvo didelių miestų ir veik visiškai nebuvo svarbesnių fabriku. Veikusieji amatinių kūrėjų pasiskirstymė prie kiekvieno mokytojo dirbo po 3-4 darbininkus. Šie amatininkai dirbdavo šalia savo mokytojo, ką ir dabar dar galime matyti mažose miesteliuose, stalių, batsiuvių, duonkėpių ir visose kitose dirbtuvėse. Po kelių metų darbo, darbininkai tapdavo specialistais, ilgainiui išmoko amato mesteriais (maestro).

Bet mūsų laikais išsiplėtė išbuvojo didžioji industrija. Spartesniam gamybos mašinų pajėgų išnaudojimui fabrikuose susikoncentravo didelis darbininkų skaičius, o patiekti motorų varymui kurą, anglių kasyklose ir naftos šaltinių rajonuose susisipietė tūkstančiai darbininkų. Visiškai nekontroliuojami fabrikantai ir kasyklų savininkai, tik savo interesus saugodami, sau patogiomis sąlygomis samdo tūkstančius darbininkų, be jokio kito kompromiso, apart padidinto mokesčio. Tokiu būdu susidarė skirtumas industrijoje dirbančių žmonių: fabrikantai, kurie laimingi aplinkybių progomis gaudavo iš valstybės skolon ar nupirko privačiai darbo įrankius ir darbininkai, kurie visą darbą padarydami tik algą gaudė. Pirmieji taip pat vadinami kapitalistais, o antrieji alginiais vergais arba proletarais. Levaleje tvirtina, kad fabriku darbininkai paverčiami automatais, iš jų daugiausia reikalaujama muskulų jėgos, t. y. mažesnio prisirengimo darbui, negu senoviskam specialistui, bet ačiu patogiomis aplinkybėmis šių dienų fabrikantai pakilo aukščiau senoviskų amatų mokytojų. Nuosavą ar svetimą fabriką valdydamas fabrikantas, komanduoja tūkstančius darbininkų, ne lyginant koks generolas kariuomenėje... Jo padėtis jį daro skirtingu žmogumi, nuo jo valdomų dar

bininkų. Jis, kaip žmogus gali reikšti jausmų broliškumą proletarams, vienok tarp jų nėra nieko bendro: vieni kitiems jie yra visiškai svetimi. Pramonininkai sudaro buržuazinę luomą, o algių vergų tragiškumą iki šių dienų niekas nenori aiškiai suprasti. Nors jau ne iš prievartos, bet laisva valia gyvena mieste, kur yra fabrikas, bet gyvenimo noro planas ten pasibaigia taip greit, kaip tik jo darbo rankos pasidaro fabrikantui nereikalingomis. Paskiau „laisvai“ gali kiti vieton keliauti, savo pajėgas kitam kapitalistui siūlyti, kol vėl bus nereikalingas, ar kitų pakeistas. Ir taip šioje sistemoje net doriausias darbo žmogus negali būti vietoj pastoviai apsigyventi, bei ramiai su kurt sau pastogę ar šeimos židinį. Kuomet proletaras suseraga, negal išmaityt savo šeimyną, nes visas jo turtas tai darbo rankos ir dienpinigiai. Pajėgoms išsekus, pasenus pasireiškia visos tragedijos baisumas.

Tokiu būdu, apart valstiečių ir kampininkų, kapitalistinė sistema pagamina naują žmonių klasę, kurią didžiojoje sudaro fabriku ir kasyklų darbininkai, kurie charakterizuojami romėnišku proletarų vardu, tai yra tokie žmonės, kurie daugiau jokio turto neturi, kaip tik savo vaikus.

Nors šių dienų proletarai geriau maitinasi, negu viduramžių vergai, bet jo padėtis yra lygiai bloga, labiausia dėl neuztikrinto rytojaus. Šių dienų proletaras jokių būdu negal pasitenkinti tokia sistema, kadangi nėra jokio pastovumo gyvenime, ir šioj tvarkoj nėra galimybės aprūpint savo ir savo šeimos ateitį. Tuo pačiu laiku nuolat girdisi balsai, esą draugija sudemokratėjo, esą visi žmonės lygūs prieš įstatymus, ir kad jų pilietinės bei politinės teisės yra vienodos su turtuolių teisėmis. Labiau susipratę darbininkai nemoja ranka ant likimo, bet organizuojasi ir reikalauja keist valstybių įstatymus.

(Bus daugiau)

Greit pasirodys nauji cirkuliarai?

Kunigas Janilionis, perkrikštines „Trejas devynerias“ ir „Garbininkime švenčiausiąjį Sakramentą“ tą juokų puslapį visai nuo „Svyturio“ atskyrė ir žada kas mėnesis išleisti atskiros brošiūros pavidale. Tokios „pažangos“ aki vaizdoje atvirai pasisako, kad jis imsis atatinamų priemonių prieš savo opoziciją. Kokia ta opozicija ir kokios tos atatinamos priemonės? Jo opozicija, tai visi tie asmenys ir spauda, kurie drįsta pasakyti, kad negražu kunigui inkvizuoti visuomeninį veikimą, negražu eikvoti visuomenės lėšas, skusti kasos knygas, uzurpuoti kitų nuveiktus darbus, remtis popierinių organizacijų vardu, garbinti savo kišenę ir statyti ją ankščiau visuomeninių reikalų. O jo „atatinamos priemonės“, tai lietuvių vardą niekinanti cirkuliarai, skundai policijai, o to pasekmės—krautos lietuviškų organizacijų buveinėse, paskirų asmenų butuose, ka linimai Villa Devoto bastilijoje ir t. t. Tad ir nenuostabu, kad vietos lietuviai kunigą Janilionį vadina visuomeninio veikimo inkvizitorium, o kai kurie asmenys, netgi spauda tvirtina, kad jis yra slaptosios policijos agentas. Teisingai Lietuvos Himno autorius Dr. Vincas Kudirka savo raštuose pasakė: kad lietuviams bus lengviau išsilaisvinti iš rusų caro jungo, negu iš savo juodųjų žandarų (suprask kunigų) jungo. Bet ne užmiršk, kunige Janilioni, kad mes gyvename laisvame krašte, kad ir mes, kai kurie, turime pažinčių su vietos visuomene, kad ir už mus jie reikale gali tarti gerą žodį, ir, pagaliai, kad neatsižvelgiant į Tamstos viešas ir slaptas pareigas ir darbus, vistiek lazda turi du galus ir jei tik pasireikš nauji „donosai“ ar pasirodys nauji cirkuliarai, tai Tamsta pats nuo jų atsirūgsi, daugiau kaip nuo pirmyčių. Virkščių Pakusa

Mokinkitės Šokti

Dabar visi gali išmokyti šokti Pr. LEVICKIO Akademijoje. Mokiniai negaiskit laiko. Tik per 2 dienas garantuojame visus šokius Tango, Foxtrot, Paso — Doble, Valsas ir t. t. Nesvarbu amžius ar nemokėjimas šokti. Mokinama kasdien nuo 15 iki 23 v. Pamokos \$ 1 į valandą, kursas 15.

Sarmiento 1480

GIMDYMŲ KLINIKA M. H. LUNOS

Šiuo pranešu savo gerb. klientelei kad nuo rugsėjo 1 d. atidariau pirmą autorizuotą ekonomiską gimdymų skyrių. Slaugymas, staigūs apsigimimai, ir be skausmo Gimdymai Didelį patogumą ligonėms ir apsi stojimui giminėms iš miesto bei provincijų. Gimdymai su teise asistuoti, 8 dienos pensonas ir vaistai nuo \$100.—

Prie gimdymų naudojama išimtinai FLUJO metodas. Aptarnauja ma gydytojų specialistų. Patarimai visą dieną veltui.

ALSINA 1779, U. T. 38 - 5374

Pastabos

Italijos emigrantai sujaudinti žinia, kad Mussolini pasikvietė pasikalbėjimui opozicijos vadą Kaldarą. Mussolini sutinkas leisti veikti opozicijai ir net leisias spausdinti laikraštį, kur būtų kritikuojami valdžios darbai. Manoma, kad Italijoje bus paskelbta amnestija nusizengusiems prieš fašistinį režimą.

Lenkijos spauda pyksta, kad Maskvos laikraščiai palankiai rašo apie Lietuvą, ypatingai po ministro Lozoraičio vizitavimo Sovietų sostinėse. Sako, kad Lietuva neturėtų tikėtis tos didelės šalies draugiškumui. Vienok gyvenimo faktai kaip tik rodo, kad Sovietai Lietuvai draugiškesni už kitus kaimynus.

Kaune reziduoja p. Katelbachas Varšuvos „Gazeta Polska“ specialus korespondentas. Jis apie Lietuvą gana teisingai nurašo. Bet tam pačiam laikrašty iš Vilniaus rašoma Pelčinskienė keldama gvožtą, esą Kauno lietuviai baigia su lietuvin okupuotą Lietuvą, slapty mokyklų, slapty draugijų ir slapty lėšų pagalba. Girdi, Vilniuje leidžiama gandai, kad greit lietuvių ateis, o lenkai jau besirengia išsikraustyti. Tokie gandai leidžia mi del to, kad jais pasiremiant būtų galima dar stipriau prisilgt lietuvišką Vilniaus krašto elementą.

„Svyturys“ pataria Lietuvos atstovybei sudraust tuos kas neprietaria davatų kongresui. O kaip vykina sudraudimą ten vėl atsidedes jų bendradarbis, žinome iš ne tolimos praecities.

Lietuvoj susikūrė draugija Dr. Basanavičiui paminklą statyti. Milžiniškas paminklas tautos patriarchoi bus pastatytas Kaune, geležinkelio stoties aikštėje.

Argentinos lenkų laikraščiai labai džiaugiasi, kad Pabaltijo vals-

tybių užsienių reikalų ministerių konferencijoje Rygoj nebuvo palieistas Vilniaus klausimas.

„United Press“ skelbia iš Berlyno, kad Klaipėdos krašto karo komendantas Liormanas „uždrūdė klausyt radio pranešimus iš Berlyno“. Fašistai pyksta kad jų propagandos Lietuvoj nenori klausyti.

„Lietuvos Aido“ žiniomis stambiausiose užsienio lietuvių kolonijose yra tiek lietuvių:

Jungtinėse Amerikos Valstybėse 800.000. Kita tiek yra ten gimusių lietuvių. Lietuviškose mokyklose ir kolegijose ten yra 15.000 lietuvių, o viso lietuvių mokslievių skaičius Amerikoje siekia virš 80.000. Tenka pridurti, kad eina apie 35 lietuviški laikraščiai jų tarpe 4 dienraščiai (Naujienos, Draugas, Laisvė ir Vilnis).

Rytprūsijuose yra pusė milijono lietuvių, iš kurių šimtas tūkstančių dar kalba lietuviškai. Sovietų Rusijoje 42.000, Azijoje 10.000, Latvijoje 26.000, Anglijoje 12.000. Pietų Amerikoje 55.000 (yra daugiau).

Be to, lietuvių gyvenama Kanada, Meksikoje, Australijoje, Afrikoje ir kitur. Priskaitant lenkų užimtą Lietuvos trečdalį matome, kad užsieniuose yra daugiau lietuvių, negu Lietuvoje.

Hitleris ir Pilsudskis labiausia persekioja savo „globoj“ turimus lietuvius: muša, išdrasko jų kultūros centrus, net lietuviškiems chorams neleidžia pasirodyti pav. lietuviškoje Tilžėje. Pilsudskio valdžia vėl uždarė 8 lietuvių mokyklas Vilniuje ir pašalino lietuvių mokytojas: Juršėnaitę, Vaitkevičienę, Marcinkevičienę, Micienę, Smagarauskiene, Maminskaitę ir mokytojus Jurionį ir Makarevičių.

Providence, R. I. streikuojanti audėjai tarp savęs išsidalino tuos krautuvių maisto produktus.

CONSULTORIO DENTAL ECONOMICO

DOCTOR G. Gydymas ir ištraukimas be skausmo \$ 2. Plombavimai platinai ir porceliana nuo 3 pežų. Tvirtai, pastovūs dantys ir aukso koronos 22 kilatų nuo 10 pežų. Balti dantys nuo \$ 3 kiekvienas. Kaučuko viršutiniai arba apatiniai dantys nuo \$ 30.

Ištraukimas be skausmo veltui, jei yra taisomi kiti dantys. Medžiagą naudojame pirmos rūšies ir garantuojame darbą.

Patarimai veltui. Priima kiekvieną dieną nuo 14 val. iki 20.

Duodame palengvinimus išsimokėjime.

Kalba lenkiškai, ukrainietiška ir supranta lietuviškai.

NELAIMINGI ATSITIKIMAI DARBE

Civiliniai, Komerčiniai ir Kriminaliniai Reikalai. Socialinių kontraktų susistymas, visokios rūšies dokumentų vertimas, įgaliojimai svetimomis kalbomis ir t. t.

PATARIMAI NEMOKAMAI

Kalba lietuviškai.

Raštinę veda pilnateisis prokuratorius Ponas Francisco E. Miranda Varela po priežiūra

Dr. Daniel López Imizcoz — Advokatas
LAVALLE 1362. — 11 Departamentas.

Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 19.

PASTABA: Gyvenantiems provincijoje duodami juridiniai patarimai per korespondenciją, su didžiausiu greitumu.

Instituto Médico
339 Callao 339

Dr. Renoulin

DAROMOS OPERACIJOS AKLOS ŽARNOS, KILOS, AKIŲ IR KSTŲ, SKILVIO IR KEPENŲ NUOSAVA SANATORIJA

Ligoniai priimami gydytojų specialistų: buv. pilnateisio gydytojų Hospitalio Salaverry, buv. gydytojų Hospitalio V. Sarsfield ir buv. gydytojo padėjėjo Hospitalio Alvear. Prižiūrint pačiam Klinikos direktoriui.

Gerklės, Nosies, Ausų ir Vaikų ligų specialistai.

SIFILIS - 606 - 914 - Pilni ekonomiškai gydymai.

VENERISKOS - Kraujo ligos - Silpnumas - Galvos skaudėjimas.

SIRDIS - Sirdies mušimas - Kraujo cirkuliacija.

PILVELIS - ŽARNOS - KEPENYS - Pilvelio skaudėjimas gydomas moderniškais metodais Glassen, Vienos Universiteto profesor

PLAUČIAI - Dusulys - Tuberkuliozas.

REUMATIZMAS - Smarkiai skaudantis ir kroniškas - Lašai prieš skaudėjimą, laužimas kaulų.

GERKLĖ - NOSIS - AUSYS - Gydymas nuo drugio.

MOTERŲ LIGOS - Gimda - Užmazga (atskiras kambarys moterims.)

NERVŲ LIGOS - Neurastenija - nervų silpnumas - X spinduliai - Ultravioletiniai spinduliai

ANALIZIO LABORATORIA - Kraujas - Wassermano ir Kham reakcija.

Patarimai 3 pesai.

Priėmimo valandos nuo 10 iki 21 (9 val. vakaro).

Sekmadieniais nuo 9 iki 12 val.

Apžiūrėjimas \$ 3 Kalba lietuviškai.

339 Callao 339

ZURNALISTŲ JUNGAS

Rūpinamasi Argentinos laikraštinkais

Kas nepažįsta laikraštinko gyvenimo tas gali pamanyti, kad jo darbas yra lengvas ir pelningas. Bet faktiniai yra visiškai priešingai. Laikraštinkui, atseit žurnalistui pirmiau reikalingas platesnis darbas pasirengimas, negu daugelio kitų sričių darbininkui. Sekdamas įvykius, studijuodamas gyvenimą žurnalistas džiūsta prie rašalinės, ruošia straipsnius, o mišios laukia ir stebi, kol laikraštinkas visuomenę išjudins, žmonių smegenis galvot paskatins. Laikraštinkas plunksna aria valstybės, draugijos dirvonus. Do ras laikraštinkas kovoja dėl visuomenės gerbūvio, užtaria skriaudžiamuosius, skleidžia susipratimo obalsius, kritikuoja projektus, siūlo pagerinimus, — dirba metą, dešimtį metų, keliolika ar kelias dešimtis ir galų gale miršta skurde, mizerijoje.

Kol valstybė įstatymais neapdraudžia, tol baisi giltinė žiūri į akis visų tų laikraštinkų, kurie sulig sąžinės balso kalba. O pasišventusį spaudos darbininką lengviausia „pamokina“ ir „sukruti-kuoja“ tie, kurie apie šį kilnų darbą tinkamo supratimo neturi.

Laikraštinkai kultūrina tautas ir valstybes. Bet ne visos šalys į pačių laikraštinkų padėtį atsižvelgia. Toli pavyzdžių nieškosdami matome, kad mūsų pačių pirmieji laikraštinkai mirė badu. Iš taip užsieniuose mirusių mūsų kvi pakanka paminėt šerną - Ado maitį, Bronių Vargšą - Laucevičių. O taipgi niekam nepaslapstis, kad daug lietuvių laikraštinkų, tų žmonių kurie kuria ir šandien badauja užsieniuose ir Lietuvoje. Iš visų Pietų Amerikos respublikų tik Chile ir Urugvajus turi laikraštinkų pensijos įstatymą. Tos šalys legalizavo aprūpinimą senatvėje ir tiems, kurie kitų profesijų darbininkams pensijų įstatymus iškovojo.

Socialistų partija Argentinos Kongrese jau senai buvo pasiū-

lius tokio įstatymo projektą, bet tą laimė čia turi policininkai, dvasiškiečiai, stambių algų valdininkai, tik ne laikraštinkai.

Vienok dabar Kongreso pirmas ninkas Dr. Manuel A. Fresco patys pagamino ir pasiūlė legalizuoti laikraštinkų pensijos projektą.

Visą spaudą prielankiai apie jį kalbėdama mini šimtus faktų, kaip geniališki Argentinos žurnalistai smegenis išdžiovinę ir sveikatą visuomenės labai atidavę skurdo ir pusbadžių mirė. Kiti pasenę prie rašalinės užleisdavo savo vietas jaunesniems, vienintėlių duonos kąsnį mato svajojamoj pensijoj. Štai tokių garbingų Argentinos laikraštinkų vardai: Roberto J. Payro, Juan Osés, Jose M. Elzaguirre, Luis Pardo, Julio Lamos, Antonio Monteava, J. M. Cao ir šimtai kitų šio paviršutiniai atrodo lengvo, bet faktiniai katorginio ir nedėkingo darbo vergų.

Viešojoji opinija prielankiai sutinka Dr Fresco projektą ir manoma, kad jis bus paverstas įstatymu. **SIRMAS KARALIUS.**

Studentų protestas

Argentinos Universitetų Federacijos nariai studentai Bs Airose su ruošė protesto mitingą, prieš policijos žiaurumą. Manifestantai buvo išsklaidyti ašarinėmis bombomis. Tuoj po to įvyko jaunimo susirėmimas, kurio metų nušautas Jacinto Locerron legionierius ir kitam legionieriui smarkiai sužalotas pakaušis. Poliečiai areštavo daug manifestantų, kurių tarpe 5 lenkai ir 2 ispanai.

Nusižudė lietuvis

„Noticias Graficas“ 11 - IX - 34 rašo, kad savo bute, Nazca 2364, Bs. As, pasikorė lietuvis Antanas Alieškus, 31 metų amžiaus. 41 - oju nuovadoj surašyta protokolas ir Dr. Fablet padarė nusižudžiusio lietuviu lavono skrodimą. **Išmetė bedarbius iš vagonų** Pereitą savaitę geležinkelio kompanija išmetė iš senų vagonų visus Naujojo Uosto bedarbius, ku-

rie ten buvo prisiglaudę. Nelaimingų žmonių būklė dar labiau pasunkėjo.

—Argentinos Aukščiausias teismas išteisino „Critica“ redakto-rių Botaną, fašistinio smurto išguitą ir Urugvajų ir kameroje apkal-tintą už šmeižimą.

DULR rūpinasi išeivių kultūra

Palyginant neseniai įsisteigus Lietuvoje Draugija Užsienio Lietuviams Remti (sutrumpintai DULR) sau užsibrėžė tikslą rūpintis lietuviams išeiviams: palaikyti juose lietuvių, užmegsti santykius su visais lietuviams, išsklaidžiusiais po visą pasaulį ir padėti jiems kaip materialiai geriau įsikurti taip ir dvasiškai neatsilikti nuo pažangos ir siekia viso pasaulio lietuvių vienybę.

Per savo neilgą gyvavimo laiką toji draugija jau daug pasidarbo-tė ir užmezgė ryšius su daugelio kraštų lietuviams.

DULR rūpinasi taip pat ir mumis Argentinoje esančiais lietuviams išeiviams. Su mūsų draugijomis jau užmegsti draugingi santykiai.

Neseniai draugija „Lietuva“ gavo iš DULR tos draugijos sekretoriaus rašytojo P. Rusecko paskaitą apie 1863 - 4 metų sukilimą ir š. m. rugsėjo 16 d. d — ja „Lietuva“ į savo buveinę sukvietė visus norinčius pasiklausti tos paskaitos. Paskirtą dieną draugijos „Lietuva“ salione prisirinko pilna klausytojų išgirsti įdomios paskaitos. Perskaitytoji paskaita visiems labai patiko, nes joje plačiai nušviesti 1863 - 4 metų sukilimo įvykiai ir lietuvių kovos už laisvę, už pasiliovosavimą nuo sunkaus baudžios jungo. Reikia tikėtis, kad DULR ir daugiau paskaitų mums atsiųs ir iš mūsų tautos praeties ir nūdienos aktualiais visuomeniškais bei kultūros klausimais. Svetimoje aplinkumoje begyvenant mums išeiviams ypač malonu išgirsti ką nors apie mūsų kraštą, tatau mus tai valandai lyg ir grąžina atgal į tėviškę pasisvečiuoti, pailsėti su savais.

Reporteris

Paieškojimai

Reikalingas siuvėjas (medio oficial). Darbas nuolatinis, neblogai apmokamas. Kreiptis Lavalleja 185, Buenos Aires.

PROGA!

Parsiduoda didelis žemės sklypas iš 15400 kvadratinų metrų tik už 3.800 pezų ilgam išsimokėjimui, miestelyje Canning prie pat stoties.

Del platesnių žinių prašoma kreiptis pas p. Dambravą, Av. Montes de Oca 1776, Buenos Aires.

RESTORANAS —

VALGYKLA

Bražionio ir Kučinsko. MONTEAGUDO 526.

Gerai ir sveiki valgiai. Kainos nebrangios. Visus kviečiame užteiti persitikrinti.

S I U V Ė J A S

LEONAS MALINAUSKAS

Turiu didelį pasirinkimą angliškių medžiagų įvairiomis kainomis.

Už darbą garantuoju.

Prašau persitikrinti.

L. N. Alem 1689, Dock Sud.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

D - jos „Lietuva“ popietis

Draugija „Lietuva“ š. m. rugsėjo mėn. 23 dieną, šį sekmadienį rengia linksmą šokių popietį kaip visuomet, salione „Jose Verdi“ g. Al. Brown 736, Bokoje. Popietis bus linksmas, daug publikos ir gera nuotaika. Nepamirškite! 23 š. m.

P r a n e š i m a s

Kas lankysis šį sekmadienį draugijos „Lietuva“ popietyje, galės atlikti visus su laikraščiu susijusius reikalus, k. t. prenumeratas, skelbimus ir kita. Nepamirškite!

Dar ne vėlu, galite prisidėti!

Dainos mylėtojų grupė jau ruošiasi sekančiam viešam pasirodymui, kuris įvyks per draugijos „Lietuva“ 8 metų sukaktuvių paminėjimą, spalio mėn. Visi, merginos ir vyrai, norintieji dainuoti prašomi ateiti šį šeštadienį 19.30 val. į Dean Funes 713. Dabar laikas, nes grupė pradės mokintis naujas dainas. **Vedėjas.**

Ar jau esi

prenumeratorium?

Ar jau esi įdomiausio Pietų Amerikos savaitraščio, Argentinos Lietuvių Balso prenumeratorium? Jei dar ne, šiandien pat juo gali tapti. A. L. Balsas iki metų galo kainuoja tik vienas pezas, pigiau, negu kada nors buvo.

Nieko negaišdamas pasiūsk Administracijai vieną pezą ir gausi iki Naujų Metų kas savaitę Argentinos Lietuvių Balsą. Adresuoti sekančiai: A. L. Balsas, Casilla de Correo 303, Buenos Aires.

Atvyksta Lietuvos Atstovas

Vietos spaudos pranešimu, Lietuvos Įgaliotas Ministeris Argentinai ponas J. Aukštuolis š. m. 17 d. išvyko į savo paskyrimo vietą — Argentiną. Kokiu laivu vyksta, — nepraneša. Tat apie spalio mėn. 15 dieną naujas Lietuvos Atstovas jau bus Buenos Airose.

Persikėlė į Villa Lugano

Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas Antanas Sabutis, kuris gyvena gatvė O. Gorman 855, Avellana, šiomis dienomis persikėlė į savo namą g. Montiel 5521, Villa Lugano. **Rep.**

Areštavo du lietuvius

Šio mėn. 13 d. du lietuvių: Juozas Venslauskas ir Kazys Vilkelis, abu draugijos „Susivienijimas“ nariai eidami 7 val. ryto į darbą pakėlė nuo žemės raginančius darbininkus į streiką atsišaukėmus, kurių buvo labai daug pribarstyta; paskaitę vėl numetė, tačiau tuo pat metu juos pastebėjo policininkas ir įtarę tų lapelių platinime už ką juos areštavo ir nusivedė į nuovadą. **Draugas.**

JUOKAI

Nesusipratimas.

Sykį Skriaudžių klebonas susitiko labai mažą kaimynų vaikuką vedantį karvę.

—Kur vėdi, vaikeli, tą karvę? — klausia klebonas.

—Pas bulių.

—Juk tu dar per mažas vedžioti tokią didelę karvę. Ar negali to atlikti tavo tėvas?

—Ne. Čia reikia buliaus, — atsakė vaikas ir nusivedė karvę į Juozaičius. („Vienybė“).

Visos moterys skaito „Argentinos Lietuvių Balsą“, nes jame yra daug naudingų pasiskaitymų

Montevideo įsikūrė DULR Skyrius

Apie dešimtis tūkstančių lietuvių kolonijoj Urugvajuje visuo- meninis ir organizacinis judėjimas verda.

Rugp. 26 d. čia įsikūrė DULR skyrius. Kol kas į skyrių įstojo tik 14 narių, bet skyrius sudarytas iš įvairių pažiūrų tautiečių ir reikia manyti, kad jis greit padidės, nes šiam darbui yra daug prietarėjų.

Valdyba išrinkta iš trijų asmenų, pirmininku A. B. Gumbaragis, sekretorium J. Klevinskas ir išdiniinku K. Linartas.

Apie DULR skyriaus įsisteigimą pasiūstas raštas į Kauno Centro Valdyba ir laukiama platesnių veikimui informacijų. **J. K.**

„Vargdienio“ vakaras 29

Berisso lietuvių draugija „Vargdienis“ skubiai ruošiasi prie didelio vaidinimų - šokių vakaro, kuris įvyks šio mėn. 29 d., ukrainiečių salione g - vė Montevideo 1088 Berisso. Griešti pakviestas iš Buenos Aires orkestras „Lyra“. Be to, laukiama daug buenosairiečių atvykstant pasišmonėti po „lietuvių sostinę“ Berisso.

Bendrai, „Vargdienio“ parengimai būna linksmi ir sutraukia nemažai publikos. **Ropė.**

Jau išėjo iš spaudos

Dalyvos pirma lietuviška knyga Argentinoje „Kelio į Vilnių beiškant“. Knygoje gvildinama kaip tik šiuo momentu svarbus Vilniaus klausimas su kuriuo naujinga susipažinti kiekvienam lietuviui. Knyga išleista ant gero po pierio, 192 puslapių, kaina tik 2 pezai. Asmeniškai bei laišku reikalauti A. L. Balsas Redakcijoj. Reikalaujant pašto reikia pirsiusiti 25 centavus pašto išlaidoms. Galima siūsti pašto ženklus.

Pareikalavimus adresuoti sekančiai: A. L. Balsas, Casilla de Correo 303, Buenos Aires.

Sunkiai serga Stasys Stankevičius

Jau veik du mėnesiai, kaip sunkiai serga St. Stankevičius. Prieš tai jis buvo areštuotas su kitais darbininkais, stalių streiko metu ir visai nekaltai mėnesį laiko kalinamas Villa Devoto kalėjime, nuo blogo maisto ir kitų ten esamų sąlygų, sunkiai susirgo. Išėjus į laisvę, ligoninėj Rawson jam padarė operaciją. S. dar nevisai pasveikus, palatos vedėjas, reikalaujamas lovos kitam ligoniui, S. išrašė ir pasiuntė namon, tikindamas jį, kad greit sutvirtės. Kaip nelaimei tą dieną buvo labai šalta, kol S. parėjo namo (važiuoti negalėjo, nes jautė didelius skausmus) labai sušalo ir gavo kitą ligą. Dabar jau daugiau kaip mėnuo laiko visai negali pasikelti iš lovos. Jo žmona taipgi nesveika ir mokyklinio amžiaus vaikas paliko be duonos, o greit gali palikti ir be pastogės, nes jau daugiau kaip du mėnesiai neturi iš ko nuomą užsimokėti.

Dar gerai, kad B. Šelpti Komitetas tuo nelaimingu lietuviu susirūpino. Praėjusią savaitę jį aplankė B. Š. K - to atstovė E. Vilčinskaitė ir atnešė pašalpą nors nuo bado apsiginti. Tačiau jam reikalingi vaistai, gydytojas ir kita. Draugai bei pažįstami liuosavalandėle bent aplankyti užteikt, tuo bent moralę pagalbą suteiksite. **Rep.**

KIEKVIENAS SERGANTIS

GONOREJA

IR KITOMIS VENERINĖMIS LIGOMIS
PRIVALO ATMINTI KAS SEKA:

- 1) NEGALIMA GYDYTIS PIGIAIS MENESINIAIS ABONENTAIS, NES TAI YRA APGAULE IR ILGINA LIGĄ.
- 2) NEPRIIMTI NEAPMOKAMU PATARIMŲ IR TYRIMŲ, NES TUO BUDU GAUDOMI LENGVATIKIAI.
- 3) NEDARYTI JOKIU PLOVIMU, NES TATAI DAŽNAI IŠSAUKIA LIGOS APSUNKINIMĄ.
- 4) NEVARTOTI JOKIŲ VAISTŲ BE GYDYTOJO PATARIMO, NES TAI GALI IŠSAUKTI BLOGAS PASEKMES PILVUI IR INKSTAMS.

(Viena kvadra nuo Plaza Konstitucion)

Priima nuo 9—12 ir nuo 15—21 val. Sekmad. nuo 9—12.

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BRASIL 923

IŠ L. C. V. KOMITETO DARBUOTĖS

Per praeitą savaitę (nuo rugsėjo 8 iki 16 d.) prie Lietuvos Centrai nuosavių rūmų statymo savo laisva auka prisidėjo šie piliečiai (skelbiame alfabeto tvarkoj):

Giačai Antanas ir Stasė \$ 2.—
 Giačas Kazimieras „ „ 2.—
 Girdauskai Ant. ir Mar. „ „ 2.—
 Gučas Juozas „ „ „ 5.—
 Gučas Stasys „ „ „ 1.—
 Kazlauskas Antanas „ „ „ 1.—
 Kazlauskas Ignas „ „ „ 2.—
 Kirkus Kostas „ „ „ 1.—
 Kutkaitis Pranas „ „ „ 5.—
 Laurinaitis Juozas „ „ „ 2.—
 Leščinkaitis Kazys „ „ „ 2.—
 Runimas Venustas „ „ „ 2.—
 Skrandžius Juozas „ „ „ 1.—
 Stasiulevičius Jonas „ „ „ 1.—

Staugas Jonas „ „ „ 2.—
 Šeškauskas Kazimieras „ „ „ 1.—
 Žvirzdinas Dionizas „ „ „ 5.—

Iš viso aukų pežų 37.—

Komitetas reiškia visiems auko jusiems širdingą padėką ir praneša, kad norintieji prisidėti prie šio kilnaus darbo savo laisva auka gali kreiptis į laikinąją Komitetą buveinėje c. Dean Funes 713, bile kuriuo laiku; gali siųsti pašto perlaida išrašyta vardu Centro Lituanos, voka adresuojant Casilla de Correo 1702, Buenos Aires.

Visiems aukojantiems asmeniškai įteikiami arba paštu pasiunčiami GARBĖS KVITAL.

L. C. V. Komitetas.

JULIUS EIDELIS

LIETUVIS GYDYTOJAS diplomuotas Vokietijos ir Buenos Aires universitetuose. Gydo įvairias, k. t. kraujo, vidurių, plaučių, širdies, ausų, nosies, nervų, raumenų ir MOTHERŲ visas ligas.

Priima: nuo 15 iki 19 val. Sekmadieniais nuo 9 iki 12 val.

Corrientes 3973

U. T. 62—5223

LAIVAKORTES Į LIETUVĄ
IR ATSIKVIETIMUI IŠ TEN
PIGIAUSIOMIS
KAINOMIS
PARDUODA TIK

CA. CENTRAL EUROPEA
BUENOS AIRES SAN MARTIN 469

CONSULTORIO DENTAL "Patricios"

EILĖ DANTŲ NELŪŽTA \$ 50
 MOS MEDŽIAGOS NUO \$ 5.
 BLOMBAVIMAS NUO \$ 2
 IŠTRAUKIMAS BESKAUSMO \$ 2

DARBAS GERAS, GREITAS IR GARANTUOTAS.

2181 - RIOJA - 2181

PASEKMINGAM BLENORAGIJOS GYDYMUI

KLAUSYK PRITYRIMO:

Nenaudok ardančių metodų kaip plovimo ir tripaflavimo skiepijų. Taip pat nenaudok „paskutinę naujieną“, nes tai dar nebuvo galima ganėtinai išstudijuoti.

Argentinos Gydytojų Susivienijimo gydytojai žino visus siūlomus būdus dėl Blenoragijos prižiūrėjimo arba gydymo, o taip pat visokios rūšies vaistus nuo gedimo, kurie gali būti priimti šiam tikslui.

Šie kritiški kvotimai leidžia pasiūlyti ligoniui tikriausią gydymo sistemą be reikalingumo daryti „stebuklus“ nei vartoti „Naujanybes“.

Kad nežaisti Tamstai su savo sveikata, pasireiškus pirmiems ligos požymiams nors jie ir lengviausi būtų eik į Argentinos Gydytojų Susivienijimo konsultoriją, kur išsilygysiu nuo Blenoragijos greičiau kaip per 40 dienų.

ODOS LIGOS IR SIFILIS

Priima: nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 21 val.

A M A
GRUPACION MEDICA ARGENTINA
SAN MARTIN 440
I-mas aukštas

F. Missler
LAIVAKORTES
į Europą ir iš
Europos iki
Buenos Aires.

REPRES. O. HENZEL
San Martin 666

K. Kaušakio

VALGYKLA-RESTORANAS
Monteagudo 428

U. T. 61, Corrales 3661

Sveiki ir skanūs lietuviški valgiai ir įvairūs gėrimai. Man dagus patarnavimas, visada griežia radio muzika. Visi kviečiami apsilankyti ir persitikrinti.

Čia pat aqlima gauti pirkti „Argentinos Lietuvių Balsą“.

Klinikos Direkcija
SUIPACHA 28

praneša savo gerbiamiems klientams, kad moteris gydytoja iš Latvijos

Dr. — KRASTIN

diplomuota moterų ir vaikų ligų, su ilgamete praktika, kalbanti latviškai, rusiškai, vokiškai ir suprantanti lietuviškai ATVYKO ir pradėjo priiminėti ligonius

kasdien: nuo 13 iki 19 val.

Patarimas 3 pezai

AKUSERĖ — EUROPIETĖ
FILOMENA BENES - BILEK

Diplomuota Prahoje ir Buenos Airose.

Lima 1217

2 kvad. nuo Constitución
Telefon. B. O. 23 - 3389

Priima kasdiena nuo 9 val ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais visą dieną.

Specialistė prie gimdymo ir visų moterų ligų.

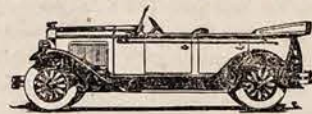
Kalba visomis slavų kalbomis ir Supranta lietuviškai.

NAUJAS LIETUVIŲ VIEŠBUTIS

Defensa 1446, Buenos Aires.

Švarios lovos su patalinėmis nuo 0,50 peso. Kambariai su lovomis sulig susitarimo. Pigiausiai ir skaniai gali pavalgyti pusryčius, pietus ir vakarienę. Klįntų patogumui įvestas telefonas. Atskiri kambariai mergaitėms ir šeimynoms. Visi lietuviškai tik čia apsisotja, nes čia švaru, pigu ir patogiu. Įsidėmėkit! Defensa 1446, U. T. 33 — 1311.

Šoferių Akademija „Lamela“

CAMPICHUELO 666

U. T. 60 — 0103

Aukštumas Rivadavia 4800

Išmokina vairavimą, visą automobilio techniką ir įteikia šoferio knygutę (registro). Naudojantės mūsų specialiais patalpinėjimo laidos vadovėliais, nereikalinga studijuoti „guias“. Taipgi nereikalinga mokėti iš anksto pinigai. Kainos pigios.

PASTABA: Akademia turi instruktorių lietuvių.

Norintieji gauti smulkesnes informacijas prašomi kreiptis asmeniškai kiekvieną dieną nuo 7 v. ryto iki 10 va. vak.

Dr SCHAVELSON

Ligoninės Muniz klinikos vedėjas. Sugrižęs iš Europos, kur studijavo klinikose Paryžiaus, Berlino ir Varšuvos dabar priima asmeniškai savo klinikoje.

Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų, gerklės ir nosies. — Kraujo, šlapinimosi ir lyties organus. — Peršvietimas rentgeno spinduliais ir determija. Kalba rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai.

Priima nuo 14 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. ryto. Tramvajai 12, 38 4, 84

PUEYREDON 9 3 6

Buenos Aires

Lietuvių Viešbutis

J. DAILYDES

Av. Montes de Oca 1776, Buenos Aires

U. T. 21—3922 Barracas

Švarios lovos su patalinėmis nuo 30 centavų. Kambariai švarūs žemom kainom. Pigiausiai ir skaniai gali pavalgyti pusryčius, pietus ir vakarienę. Klįntų patogumui įvestas telefonas. Atskiri kambariai mergaitėms ir šeimynoms. Visi čia apsisotja, nes pigu ir patogiu.

MEDICINAL NEWS

Visų ligų klinika

Didžiausia ir pigiausia — Buenos Airose.

12 kabinetų, 10 gydytojų specialistų

VIDAUS LIGOS

Plaučiai, kepenys, širdis, inkstai, pilvelis, reumatizmas, nervai, bronchitas

MOTERŲ LIGOS

Šio skyriaus vedėju yra moteris gydytoja Dr. Krastin iš Latvijos specialistė moterų ir vaikų ligų, su ilgamete praktika. Kalba latviškai, rusiškai, vokiškai ir supranta lietuviškai. Gimdos uždegimas, trūkumas menstruacijų ir t. t. Prižiūrėjimas 3 pesai

Venerinės Ligos

TRIPERIS gydomas greit ir be skausmo naujausiais metodais.

SIFILIS: 606 — 914. Odos ir kraujo ligos.

Sergantiems venerinėm ligom pirmas patarimas veltui. Prie klinikos yra tarnautojas LIETUVIS, už vertėją, ne mokantiems ispanų, rusų arba vokiečių kalbos.

Priėmimo valandos nuo 9 val. iki 12 ir nuo 15 iki 21.30. Šventadieniais nuo 9 val. iki 12 v.

Suipacha 28